

პროკრედიტ ბანკი
ProCredit Bank

Georgia

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება 2017

სს პროკრედიტ ბანკი საქართველო

შინაარსი

1	პილარ 3-ის წლიური ანგარიშის შესახებ	4
2	შესავალი	4
3	კონსოლიდაციის ფარგლები	6
4	ძირითადი მაჩვენებლები	7
5	საბალანსო უწყისი	9
6	მოგება-ზარალის შესახებ ანგარიში	10
7	კორპორაციული მართვა	11
7.1	აქციონერთა სტრუქტურა	11
7.2	პროგრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო.....	12
7.3	პროგრედიტ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო	14
7.4	პროგრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო	16
7.5	რისკების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების პროცესი	18
8	რისკების მართვა.....	18
8.1	რისკების მართვის სტრატეგია.....	18
8.2	რისკების მართვის და რისკების ანგარიშგების სისტემა	21
8.3	რისკის პროფილის შეფასება	26
9	საკრედიტო რისკი	26
9.1	კლიენტის საკრედიტო რისკი	27
9.2	კონტრაგენტის რისკი, ემიტენტის რისკის ჩათვლით.....	30
9.3	დერივატიული პოზიციებიდან გამომდინარე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი.....	32
9.4	საკრედიტო რისკის სტანდარტიზებულ მიდგომაში გარე რეიტინგებისა და საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მეთოდების გამოყენება.....	33
10	საბაზრო რისკები	33
10.1	სავალუტო რისკი.....	33
10.2	საპროცენტო განაკვეთის რისკი საბანკო წიგნში.....	34
11	ლიკვიდურობის რისკები.....	35
11.1	ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი	35

11.2 დაჯავშნილი და თავისუფალი აქტივები.....	37
12 საოპერაციო რისკი.....	38
13 ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და კანონით დასჯადი სხვა ქმედებების შედეგად წარმოქმნილი რისკები.....	39
14 კაპიტალის ადეკვატურობა.....	40
14.1 კაპიტალის მართვა.....	40
14.2 პილარ 1-ისა და კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნები	41
14.3 პილარ 2-ის მოთხოვნები	42
14.4 საზედამხედველო კაპიტალი	43
14.5 რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	46
14.6 საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მექანიზმები	53
14.7 ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხედველო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის კავშირი	58
14.8 შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა.....	59
15 ანაზღაურების პოლიტიკა.....	61
15.1 შრომის ანაზღაურების პრინციპები	61
15.2 შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა.....	62
15.3 შრომის ანაზღაურების სქემის გავრცელება და დამტკიცება.....	63
15.4 2017 წლის ანაზღაურება.....	64

1 პილარ 3-ის წლიური ანგარიშის შესახებ

პილარ 3-ის ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. წინამდებარე ანგარიშგება აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2017 წლის აპრილის N92/04 ბრძანებით დამტკიცებული "კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის" მოთხოვნებს. მოცემული პილარ 3-ის ანგარიშგება და მასში ასახული ინფორმაციის უტყუარობა და სიზუსტე დადასტურებულია ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ.

2 შესავალი

პროგრედიტ ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებაა საქართველოში მოქმედი მცირე და საშუალო საწარმოების დაფინანსება. ბიზნეს მოდელი ორიენტირებულია იმ ძირითად საქმიანობაზე, რომელიც კლასიკურ საბანკო მომსახურებას მოიცავს.

ჩვენი კორპორაციული სტრატეგიისა და საქმიანობის მიზანია, მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანოს ქვეყნის ეკონომიკურ, სოციალურ და გარემოსდაცვით განვითარებაში და, ამავედროულად, მოცემული საქმიანობით უზრუნველყოს ჩვენი აქციონერებისთვის შესაბამისი, გონივრული მოგების მიღება. ამ თვალსაზრისით, საქართველოში კარგი შესაძლებლობებია. პროგრედიტ ბანკის ბიზნესის სტრატეგია ეფუძნება კლიენტებთან და თანამშრომლებთან გრძელვადიანი ურთიერთობის ჩამოყალიბებასა და რისკების სათანადო მართვას.

პროგრედიტ ბანკის მიზანია მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის "ჰაუსბანკის" სახით წამყვანი როლის შესრულება. ჩვენ ვთავაზობთ საბანკო მომსახურების სრულ სპექტრს დაფინანსების, ანგარიშების, გადარიცხვებისა და დეპოზიტების მომსახურების თვალსაზრისით. მცირე და საშუალო ბიზნესის გრძელვადიანი მხარდაჭერით, ჩვენ წვლილი შეგვაქვს სამუშაო ადგილების შექმნაში, ინოვაციური შესაძლებლობების გაზრდაში და ეკოლოგიურ და სოციალურ პროექტებში ინვესტიციების წახალისებაში. ჩვენ ორიენტირებულები ვართ ისეთ ინოვაციურ კომპანიებზე, სადაც დინამიური ზრდა და სტაბილური, ფორმალიზებული სტრუქტურა არსებობს. გარდა ამისა, ჩვენ აქცენტს ვაკეთებთ ადგილობრივი წარმოების ხელშეწყობაზე.

მცირე და საშუალო საწარმოების მომსახურების გარდა, პროგრედიტ ბანკმა ფიზიკური პირებისთვის დაანერგა 'Direct Banking'-ის სტრატეგია, რაც გულისხმობს სრულყოფილი საბანკო სერვისის მიღებას ელექტრონული არხების გამოყენებით. მარტივი მომსახურება, ერთიანი ტარიფი, ინტერნეტ ბანკინგით მუდმივი წვდომა ნებისმიერ საბანკო სერვისზე და მრავალფუნქციური თვითმომსახურების „სივრცე 24/7“-ით სარგებლობა - ეს ის ძირითადი უპირატესობებია, რომლებიც 'Direct Banking'-ის ფარგლებში მომხმარებელს აქვს.

დისტანციური არხების მრავალფეროვნებით და მათში მნიშვნელოვანი ინვესტიციების განხორციელებით, დღეისათვის საბანკო ოპერაციების 99%-ის განხორციელება კლიენტისათვის უკვე დამოუკიდებლად ხელმისაწვდომია, სასურველ დროს, სასურველი ადგილიდან. განახლდა ბანკის ოფიციალური ვებ-გვერდი, მომხმარებლისთვის ბევრად კომფორტულია თანამედროვე და მარტივი დიზაინის ვებ-გვერდით სარგებლობა. ინტერნეტ ბანკინგის სერვისით კი მომხმარებელს მუდმივი წვდომა აქვს სასურველ საბანკო მომსახურებაზე.

ფიზიკური პირებისთვის ჩვენი მხარდაჭერის ყველაზე მნიშვნელოვანი კომპონენტია ანგარიშების მართვა და დანაზოგების მომსახურება. ჩვენ, ასევე, ვუზრუნველყოფთ დაფინანსებას უძრავი ქონების შესაძენად და სხვა შერჩეული ინვესტიციების განსახორციელებლად. სამომხმარებლო სესხების გაცემა ბანკის მიერ ხორციელდება უაღრესად შეზღუდული მოცულობით.

პროკრედიტ ბანკი პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის წევრია, რომელსაც ზედამხედველობას უწევს გერმანიის ფედერალური ფინანსური ზედამხედველობის ორგანო (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht, ან BaFin) და გერმანიის ცენტრალური ბანკი (Deutsche Bundesbank). გერმანიის საბანკო აქტის (Kreditwesengesetz ან KWG) 25-ე მუხლის თანახმად, პროკრედიტ ჰოლდინგი პასუხისმგებელია პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის სტრატეგიულ მართვაზე, კაპიტალის ადეკვატურობაზე, ანგარიშგებაზე, რისკების მართვასა და ბიზნესის სათანადოდ ორგანიზებაზე. პროკრედიტ ჰოლდინგის აქციები ივაჭრება ფრანკფურტის საფონდო ბირჟის პრემიუმ სეგმენტში.

წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება პასუხობს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ "კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესში" გათვალისწინებულ გამჟღავნების მოთხოვნებს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ (Capital Requirements Regulation, CRR) - (EU) No. 575/2013 დებულებისა და ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ ბაზელის კომიტეტის მოთხოვნებს. იურიდიულად დაცული ან კონფიდენციალური ინფორმაცია არ ექვემდებარება გამჟღავნებას.

ინფორმაციის გამჟღავნება ეფუძნება სს პროკრედიტ ბანკისა და შპს პროკრედიტ ფროფერთის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, 2017 წლის ანგარიშის მიხედვით. წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგების გარდა, პროკრედიტ ბანკის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია პროკრედიტ ბანკის 2017 წლის ფინანსური ანგარიშგებისა და დამოუკიდებელი აუდიტორების რეპორტში, რომელიც ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე.

პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება დამტკიცებულია პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტის მიერ.

ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შეჯამებული ციფრები და პროცენტული გამოთვლები, რაც შეიძლება მცირე ცდომილებებს შეიცავდეს ციფრების დამრგვალების გამო.

3 კონსოლიდაციის ფარგლები

წინამდებარე პილარ 3-ის წლიური ანგარიშგება მომზადებულია პროკრედიტ ჯგუფში შემავალი კომპანიების გათვალისწინებით, რომელიც კონსოლიდირებულია ფასს-ის მიხედვით: ჯგუფში შემავალ კომპანიებში იგულისხმება შპს პროკრედიტ ფროფერთი - კომპანია, რომელიც უძრავი ქონების მართვას ახორციელებს და რომელზეც პროკრედიტ ბანკს აქვს კონტროლი. ამავდროულად, მარეგულირებლის მიზნებისთვის ანგარიშგებები იქმნება მხოლოდ ბანკის ფინანსურ მონაცემებზე დაყრდნობით.

კონსოლიდაცია საწარმოების მიხედვით

კომპანიის დასახელება	სააღრიცხვო კონსოლიდაციის მეთოდი	საზედამხედველო კონსოლიდაციის მეთოდი				აღწერა
		სრული კონსოლიდაცია	პროპორციული კონსოლიდაცია	არც კონსოლიდირებული და არც დაქვითული	დაქვითული	
1 პროკრედიტ ფროფერთის	სრულად კონსოლიდირებული				x	საქართველო, თბილისი; უძრავი ქონების მენეჯმენტი; აქტივი - 6 536 372.29 ლ; კაპიტალი - 7 181 044.87 ლ

ცხრილი 1

4 ძირითადი მაჩვენებლები

ძირითადი მაჩვენებლები						ლარში
N		31-12-17	30-09-17	30-06-17	31-03-17	31-12-16
	საზედამხედველო კაპიტალი (მოცულობა, ლარი)					
	ბაზელ III-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით					
1	ძირითადი პირველადი კაპიტალი	170,795,357	164,493,368	157,220,301	174,643,979	171,167,842
2	პირველადი კაპიტალი	170,795,357	164,493,368	157,220,301	174,643,979	171,167,842
3	საზედამხედველო კაპიტალი	217,192,975	220,449,415	212,241,188	229,828,333	230,008,805
	რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (მოცულობა, ლარი)					
4	რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (ბაზელ III-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით)*	1,187,966,918	1,445,514,379	1,455,304,670	1,424,998,876	1,529,646,299
5	რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (ბაზელ I-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით)	1,536,469,616	1,452,366,604	1,366,304,571	1,342,239,352	1,405,457,752
	კაპიტალის კოეფიციენტები					
	ბაზელ III-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით					
6	ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი ($\geq 7.0\%$)**	14.38%	11.38%	10.80%	12.26%	11.19%
7	პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი ($\geq 8.5\%$)**	14.38%	11.38%	10.80%	12.26%	11.19%
8	საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი ($\geq 10.5\%$)**	18.28%	15.25%	14.58%	16.13%	15.04%
	ბაზელ I-ზე დაფუძნებული ჩარჩოს მიხედვით					
9	პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი ($\geq 6.4\%$)	10.21%	10.81%	11.48%	13.22%	10.29%
10	საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი ($\geq 9.6\%$)	14.55%	15.25%	15.52%	17.08%	16.33%
	მოგება					
11	მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები / საშუალო წლიურ აქტივებთან	6.35%	6.27%	6.19%	6.00%	8.05%
12	მთლიანი საპროცენტო ხარჯები / საშუალო წლიურ აქტივებთან	2.36%	2.40%	2.46%	2.52%	2.79%
13	საოპერაციო შედეგი / საშუალო წლიურ აქტივებთან	2.25%	2.07%	1.94%	1.64%	3.36%
14	წმინდა საპროცენტო მარჟა	3.98%	3.88%	3.73%	3.48%	5.26%
15	უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROA)	1.55%	1.43%	1.01%	1.01%	2.66%
16	უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROE)	11.38%	10.36%	7.29%	7.46%	20.58%
	აქტივების ხარისხი					
17	უმოქმედო სესხები / მთლიან სესხებთან	3.07%	3.41%	3.79%	4.22%	4.33%
18	სშდრ / მთლიან სესხებთან	3.43%	3.59%	3.72%	3.93%	4.08%
19	უცხოური ვალუტით არსებული სესხები / მთლიან სესხებთან	80.44%	79.80%	80.00%	81.60%	85.02%
20	უცხოური ვალუტით არსებული აქტივები / მთლიან აქტივებთან	73.65%	72.15%	70.93%	72.51%	73.94%
21	მთლიანი სესხების წლიური ზრდის ტემპი	15.35%	7.02%	2.45%	-2.08%	-5.37%
	ლიკვიდობა					
22	ლიკვიდური აქტივები / მთლიან აქტივებთან	21.26%	22.23%	22.74%	28.10%	32.19%
23	უცხოური ვალუტით არსებული ვალდებულებები / მთლიან ვალდებულებებთან	86.68%	84.69%	83.88%	86.34%	86.41%
24	მიმდინარე და მოთხოვნამდე დეპოზიტები / მთლიან აქტივებთან	31.46%	32.87%	35.93%	31.75%	31.77%
	ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი ***					
25	მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	248,201,149				
26	ფულის წმინდა გადინება (სულ)	182,086,960				
27	ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	136%				

ცხრილი 2

* მნიშვნელოვანი ცვლილებები მიმდინარე და გასულ კვარტალს შორის გამოწვეულია რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების დათვლის მეთოდოლოგიის ცვლილებით, კერძოდ "სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები" აღარ მონაწილეობს რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების გაანგარიშებაში. აღნიშნული აისახა კაპიტალის ბუფერის მოთხოვნებში პილარ 2-ის ფარგლებში. იხ. ცვლილებების შესახებ ოფიციალური პრეს-რელიზი შემდეგ ბმულზე: <https://www.nbg.gov.ge/index.php?m=340&newsid=3248>.

** აღნიშნული გულისხმობს "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ" დებულების მე-8 მუხლით განსაზღვრული მინიმალური მოთხოვნებისა (4.5%, 6% და 8%) და კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერის (2.5%) ჯამურ მოთხოვნას.

*** სებ-ის მეთოდოლოგიით გაანგარიშებული კოეფიციენტები, რომელიც ბაზელის მეთოდოლოგიისგან განსხვავებით, უფრო მეტადაა კონცენტრირებული ლოკალურ რისკებზე. იხილეთ ცხრილი 3. აღნიშნული წარმოადგენს კომერციული ბანკებისათვის

სავალდებულოდ დასაცავ მოთხოვნას, ხოლო ბაზელის მეთოდოლოგიით დათვლილი მონაცემები წარმოდგენილია საილუსტრაციო მიზნებისათვის.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი				ლარში					
შეუწონავი მონაცემები (დღიური საშუალო)				სებ-ის მეთოდოლოგიით * შეწონილი მონაცემები (დღიური საშუალო)			ბაზელის მეთოდოლოგიით შეწონილი მონაცემები (დღიური საშუალო)		
	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები									
1 მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები				72,496,879	175,704,270	248,201,149	58,496,698	151,125,812	209,622,510
გადინება									
2 ფიზიკური პირების დეპოზიტები	44,131,927	335,081,040	379,212,967	8,718,711	67,102,941	75,821,652	2,252,634	17,760,482	20,013,115
3 არაუზრუნველყოფილი საბითუმო დაფინანსება	100,301,686	668,390,316	768,692,002	32,964,330	58,781,292	91,745,622	30,977,518	110,800,981	141,778,500
4 უზრუნველყოფილი დაფინანსება	0	0	-	-	-	-	-	-	-
5 ბალანსგარეშე ვალდებულებები და წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა მოკლე პოზიცია	30,406,992	44,310,476	74,717,467	5,122,428	9,055,004	14,177,432	2,007,258	3,283,635	5,290,893
6 სხვა საკონტრაქტო გადინება	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 სხვა გადინება	15,120,848	13,308,244	28,429,092	5,234,969	5,230,007	10,464,976	5,234,969	5,230,007	10,464,976
8 ფულის მთლიანი გადინება	189,961,453	1,061,090,075	1,251,051,528	52,040,437	140,169,244	192,209,682	40,472,379	137,075,105	177,547,484
შემოდინება									
9 უკუგადახდილი და ფასიანი ქაღალდების სესხე	0	0	-	-	-	-	-	-	-
10 სხვა შემოდინება კონტრაგენტებიდან	191,584,929	762,438,739	954,023,669	3,180,099	6,942,622	10,122,721	17,180,281	63,272,489	80,452,769
11 ფულის სხვა შემოდინება	14,000,181	56,329,866	70,330,048	-	-	-	-	-	-
12 ფულის მთლიანი შემოდინება	205,585,111	818,768,606	1,024,353,716	3,180,099	6,942,622	10,122,721	17,180,281	63,272,489	80,452,769
				მთლიანი თანხა სებ-ის მეთოდოლოგიით (ლიმიტების გათვალისწინებით)			მთლიანი თანხა ბაზელის მეთოდოლოგიით (ლიმიტების გათვალისწინებით)		
13 მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები				72,496,879.46	175,704,269.97	248,201,149.43	58,496,698	151,125,812	209,622,510
14 ფულის წმინდა გადინება				48,860,338.13	133,226,622.23	182,086,960.36	23,292,098	73,802,617	97,094,715
15 ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)				148.38%	131.88%	136.31%	251.14%	204.77%	215.89%

ცხრილი 3

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების შედარებითობის მიზნით, 2016 წლის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გადაანგარიშება განხორციელდა რეტროსპექტიულად საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში განხორციელებული ცვლილებების გათვალისწინებით.

კაპიტალის ადეკვატურობა			ლარში	
			31-12-17	
მინიმალური მოთხოვნები			კოეფიციენტი	ლარი
31-12-16			კოეფიციენტი	ლარი
1 პილარ 1-ის მოთხოვნები				
1.1 მირითადი პირველადი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	≥4,5%	53,458,511	≥4,5%	54,215,237
1.2 პირველადი კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	≥6%	71,278,015	≥6%	72,286,983
1.3 საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნა	≥8%	95,037,353	≥8%	96,382,644
2 კომბინირებული ბუფერი				
2.1 კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი	≥2,5%	29,699,173	≥2,5%	30,119,576
2.2 კონტრაციკლური ბუფერი	≥0%	-	≥0%	-
2.3 სისტემური რისკის ბუფერი	≥0%	-	≥0%	-
არსებული მაჩვენებლები			კოეფიციენტი	ლარი
4 მირითადი პირველადი კაპიტალი	14.4%	170,795,357	14.21%	171,167,842
5 პირველადი კაპიტალი	14.4%	170,795,357	14.21%	171,167,842
6 საზედამხედველო კაპიტალი	18.3%	217,192,975	18.79%	226,375,043

ცხრილი 4

დამატებითი ფაქტორები, რომლებმაც გავლენა იქონია ბანკის კაპიტალისა და ლიკვიდურობის დონეზე, მოცემულია ქვემოთ:

- 2017 წლის მეორე კვარტალში ბანკმა გადაიხადა დივიდენდი 20.6 მლნ ლარის ოდენობით.

- 2016 წლის ბოლოს, ბანკმა გაყიდა არაპროფილური, ძალიან მცირე კლიენტების სასესხო პორტფელი 109 მლნ ლარის ოდენობით, რამაც განაპირობა ბანკის ლიკვიდური სახსრების მნიშვნელოვანი ზრდა. ჭარბი ლიკვიდურობა მიმართული იქნა 2017 წლის საკრედიტო პორტფელის ზრდაზე, რომელიც მნიშვნელოვნად მაღალი იყო 2016 წელთან შედარებით.

5 საბალანსო უწყისი

საბალანსო უწყისი				ლარში			
N	აქტივები	31-12-17			31-12-16		
		ლარი	უცხ.ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ.ვალუტა	სულ
1	ნაღდი ფული	23,993,488	25,467,757	49,461,245	36,670,352	35,570,813	72,241,165
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	11,573,376	126,740,358	138,313,735	9,022,841	131,854,384	140,877,225
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	14,000,181	56,779,188	70,779,369	35,172,349	136,554,917	171,727,266
4	ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	0	0	0	0	0	0
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	27,544,988	0	27,544,988	55,060,852	0	55,060,852
6.1	მთლიანი სესხები	196,706,742	808,832,609	1,005,539,351	130,605,258	741,123,597	871,728,855
6.2	მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	-5,416,141	-29,123,258	-34,539,399	-4,113,026	-31,438,410	-35,551,437
6	წმინდა სესხები	191,290,601	779,709,351	970,999,952	126,492,232	709,685,187	836,177,419
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	1,563,730	4,112,025	5,675,755	926,746	3,612,434	4,539,181
8	დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	0	X	0	0	X	0
9	ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	6,298,572	51,223	6,349,795	6,298,572	46,101	6,344,673
10	მირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	70,058,581	X	70,058,581	77,198,656	X	77,198,656
11	სხვა აქტივები	10,186,659	3,427,931	13,614,590	13,274,823	4,646,297	17,921,119
12	მთლიანი აქტივები	356,510,176	996,287,832	1,352,798,009	360,117,424	1,021,970,133	1,382,087,557
ვალდებულებები							
13	ბანკების დეპოზიტები	0	86,985,600	86,985,600	150,000	0	150,000
14	მიმდინარე დეპოზიტები (ანგარიშები)	82,992,069	125,245,181	208,237,251	81,025,914	112,084,409	193,110,322
15	მოთხოვნამდე დეპოზიტები	40,060,359	177,267,190	217,327,549	39,345,737	206,664,512	246,010,249
16	ვადიანი დეპოზიტები	21,381,186	178,467,650	199,848,835	29,524,575	248,014,274	277,538,849
17	საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები	0	0	0	0	0	0
18	ნასესხები სახსრები	0	370,700,740	370,700,740	0	383,746,327	383,746,327
19	დარიცხული გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები	941,435	7,423,065	8,364,500	1,294,886	9,606,973	10,901,860
20	სხვა ვალდებულებები	11,094,455	7,050,457	18,144,912	12,200,723	13,220,657	25,421,380
21	სუბორდინირებული ვალდებულებები	0	64,805,000	64,805,000	0	66,170,000	66,170,000
22	მთლიანი ვალდებულებები	156,469,504	1,017,944,883	1,174,414,387	163,541,835	1,039,507,151	1,203,048,986
სააქციო კაპიტალი							
23	ჩვეულებრივი აქციები	88,914,815	X	88,914,815	88,914,815	X	88,914,815
24	პრივილეგირებული აქციები	0	X	0	0	X	0
25	მინუს: გამოსყიდული აქციები	0	X	0	0	X	0
26	საემისიო კაპიტალი	36,388,151	X	36,388,151	36,388,151	X	36,388,151
27	საერთო რეზერვები	0	X	0	0	X	0
28	გაუნაწილებელი მოგება	53,080,655	X	53,080,655	53,735,604	X	53,735,604
29	აქტივების გადაფასების რეზერვები	0	X	0	0	X	0
30	სულ სააქციო კაპიტალი	178,383,622	X	178,383,622	179,038,571	X	179,038,571
31	მთლიანი ვალდებულებები და სააქციო კაპიტალი	334,853,126	1,017,944,883	1,352,798,009	342,580,406	1,039,507,151	1,382,087,557

ცხრილი 5

ზემოაღნიშნული ფაქტორების გარდა, საბალანსო უწყისში წარმოდგენილია შემდეგი ცვლილებები:

- მოზიდული სახსრები შემცირდა ფიზიკურ პირებთან დაკავშირებული ახალი სტრატეგიის დანერგვის შედეგად: სტრატეგია ორიენტირებულია დაზოგვის შედარებით მაღალი კულტურის მქონე პროფილურ კლიენტებზე, რომელთა შემოსავალი აღემატება ბაზრის საშუალო მაჩვენებელს და რომლებიც დისტანციური ბანკინგის არხებს რეგულარულად იყენებენ. შედეგად, 2017 წლის განმავლობაში კლიენტების ანგარიშების რაოდენობა, როგორც მოსალოდნელი იყო, მნიშვნელოვნად შემცირდა.

6 მოგება-ზარალის შესახებ ანგარიში

მოგება - ზარალის ანგარიშგება				ლარში			
N		31-12-17			31-12-16		
		ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ
	საპროცენტო შემოსავლები						
1	საპროცენტო შემოსავლები ბანკებიდან "ნოსტრო" ანგარიშებისა და დეპოზიტების მიხედვით	2,932,842	299,682	3,232,524	2,531,631	54,694	2,586,325
2	საპროცენტო შემოსავლები სესხებიდან	18,757,313	57,423,219	76,180,532	18,914,201	72,772,092	91,686,293
2.1	ბანკთაშორისი სესხებიდან	813,632	0	813,632	299,588	0	299,588
2.2	ვაჭრობისა და მომსახურეობის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	13,551,246	38,858,555	52,409,801	12,016,238	48,598,237	60,614,475
2.3	ენერგეტიკის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	290	90,575	90,865	3,824	77,155	80,979
2.4	სოფლის მეურნეობის და მეტყვევობის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	324,991	1,395,412	1,720,403	584,796	1,451,907	2,036,703
2.5	მშენებლობის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	720,186	1,928,475	2,648,661	404,150	1,729,796	2,133,946
2.6	სამთავროებზე და გადაამუშავებელ სექტორზე გაცემული სესხებიდან	133,781	658,627	792,408	208,554	562,657	771,211
2.7	ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	182,795	1,129,019	1,311,813	205,733	1,654,675	1,860,408
2.8	ფინანსურ პირებზე გაცემული სესხებიდან	2,156,370	10,092,966	12,249,336	4,175,688	14,322,927	18,498,615
2.9	დანარჩენ სექტორზე გაცემული სესხებიდან	874,023	3,269,590	4,143,613	1,015,631	4,374,737	5,390,368
3	შემოსავლები ჯარიმებიდან/საურთიერთობის კლენტებისათვის მიღებული სესხების მიხედვით	245,707	785,115	1,030,822	584,590	1,993,558	2,578,148
4	საპროცენტო და დისკონტური შემოსავლები ფასიანი ქაღალდებიდან	1,700,977	0	1,700,977	2,075,969	0	2,075,969
5	სხვა საპროცენტო შემოსავლები			0			0
6	მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები	23,636,839	58,508,016	82,144,855	24,106,391	74,820,344	98,926,735
	საპროცენტო ხარჯები						
7	მოთხოვნამდე დეპოზიტებზე გადახდილი პროცენტები	1,779,176	2,677,719	4,456,895	1,771,470	3,373,803	5,145,273
8	ვადიან დეპოზიტებზე გადახდილი პროცენტები	2,324,427	6,762,817	9,087,243	3,033,670	9,205,051	12,238,721
9	ბანკის დეპოზიტებზე გადახდილი პროცენტები	287	383,426	383,713	2,629	22,897	25,526
10	საჯუთარ სავალო ფასიან ქაღალდებზე გადახდილი პროცენტები	0	0	0	0	0	0
11	ნასესხებ სახსრებზე გადახდილი პროცენტები	0	16,660,147	16,660,147	765,318	16,096,946	16,862,264
12	სხვა საპროცენტო ხარჯები	0	0	0	0	0	0
13	მთლიანი საპროცენტო ხარჯები	4,103,890	26,484,109	30,587,999	5,573,087	28,698,697	34,271,784
14	წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	19,532,949	32,023,907	51,556,856	18,533,304	46,121,647	64,654,951
	არასაპროცენტო შემოსავლები						
15	წმინდა საკომისიო და სხვა შემოსავლები მომსახურეობის მიხედვით	-641,270	3,126,219	2,484,949	937,674	5,466,323	6,403,997
15.1	საკომისიო და სხვა შემოსავლები გაწეული მომსახურეობის მიხედვით	4,811,397	5,212,160	10,023,558	6,126,461	8,072,164	14,198,624
15.2	საკომისიო და სხვა ხარჯები მიღებული მომსახურეობის მიხედვით	5,452,667	2,085,942	7,538,609	5,188,787	2,605,840	7,794,627
16	მიღებული დივიდენდები	0	15,834	15,834	5,145,786	16,469	5,162,256
17	მოგება (ზარალი) დილინგური ფასიანი ქაღალდებიდან			0			0
18	მოგება (ზარალი) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან		0	0		0	0
19	მოგება (ზარალი) ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან	9,847,475		9,847,475	5,569,744		5,569,744
20	მოგება (ზარალი) სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	-4,863,562		-4,863,562	3,401,786		3,401,786
21	მოგება (ზარალი) ქონების გაყიდვიდან	1,035,345		1,035,345	-301,194		-301,194
22	სხვა საბანკო ოპერაციებიდან მიღებული არასაპროცენტო შემოსავლები	1,500,471	591,723	2,092,194	1,307,741	628,865	1,936,605
23	სხვა არასაპროცენტო შემოსავლები	475,171	114,142	589,314	314,982	98,937	413,919
24	მთლიანი არასაპროცენტო შემოსავლები	7,353,631	3,847,918	11,201,549	16,376,520	6,210,594	22,587,114
	არასაპროცენტო ხარჯები						
25	სხვა საბანკო ოპერაციების მიხედვით გაწეული არასაპროცენტო ხარჯები	3,058,554	4,392,479	7,451,033	3,648,188	4,116,555	7,764,742
26	ბანკის განვითარების, საკონსულტაციო და მარკეტინგის ხარჯები	3,181,293	1,749,450	4,930,742	3,071,494	1,536,040	4,607,534
27	ბანკის პერსონალის ხარჯები	14,391,650		14,391,650	17,814,684		17,814,684
28	მართვადი საშუალებების საექსპლუატაციო ხარჯები	157,156		157,156	576,615		576,615
29	ცვლითა და ამორტიზაციის ხარჯები	6,092,196		6,092,196	6,657,989		6,657,989
30	სხვა არასაპროცენტო ხარჯები	4,446,286	15,360	4,461,646	5,333,516	106,142	5,439,658
31	მთლიანი არასაპროცენტო ხარჯები	31,327,135	6,157,289	37,484,423	37,102,486	5,758,736	42,861,222
32	წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი	-23,973,503	-2,309,371	-26,282,874	-20,725,966	451,858	-20,274,108
33	წმინდა მოგება დარღვევებამდე	-4,440,554	29,714,536	25,273,982	-2,192,662	46,573,505	44,380,843
34	ზარალი სესხების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	3,411,681	0	3,411,681	-2,813,190	0	-2,813,190
35	ზარალი ინვესტიციების და ფასიანი ქაღალდების გაყიდვების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	0	0	0	0	0	0
36	ზარალი სხვა აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	-1,166,781	0	-1,166,781	-177,739	0	-177,739
37	მთლიანი ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	2,244,900	0	2,244,900	-2,990,929	0	-2,990,929
38	მოგება გადასახადის გადახდამდე და გაუთვალისწინებელი შემოსავალ-ხარჯებამდე	-6,685,455	29,714,536	23,029,082	798,267	46,573,505	47,371,772
39	მოგების გადასახადი	2,867,409		2,867,409	5,509,496		5,509,496
40	მოგება გადასახადის გადახდის შემდეგ	-9,552,864	29,714,536	20,161,673	-4,711,230	46,573,505	41,862,275
41	გაუთვალისწინებელი შემოსავლები (ხარჯები)	-101,746		-101,746	-9,175,700		-9,175,700
42	წმინდა მოგება	-9,654,609	29,714,536	20,059,927	-13,886,930	46,573,505	32,686,575

ცხრილი 6

2016 და 2017 წლების მოგება-ზარალის ანგარიშგებების შედარება შემდეგ განვითარებას გვიჩვენებს:

- სესხებიდან საპროცენტო შემოსავლები შემცირდა, რადგან ბანკმა გაყიდა შედარებით მაღალშემოსავლიანი, ძალიან მცირე სესხების პორტფელი.
- არასაპროცენტო შემოსავლები შემცირდა ფიზიკურ პირებთან დაკავშირებული სტრატეგიის დანერგვისა და მნიშვნელოვანი რაოდენობის ანგარიშების დახურვის შედეგად. ბანკმა ცალკეულ ანგარიშებზე მომსახურების საკომისიო გააუქმა და მიმზიდველი ყოველთვიური საკომისიო დააწესა კომპლექსურ საბანკო მომსახურებაზე, რომელიც განკუთვნილია პროფილურ ფიზიკური პირებისა და ბიზნეს კლიენტებისთვის.

7 კორპორაციული მართვა

7.1 აქციონერთა სტრუქტურა

პროკრედიტ ჰოლდინგი ((ProCredit Holding AG & Co. KgaA) არის პროკრედიტ ბანკ საქართველოს 100%-ანი წილის მფლობელი.

პროკრედიტ ჰოლდინგი ((ProCredit Holding AG & Co. KgaA) პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის მშობელი კომპანიაა, რომელსაც აქციებით შეზღუდული პარტნიორობის სამართლებრივი ფორმა აქვს. პროკრედიტ ჰოლდინგს მართავენ "პროკრედიტ გენერალური პარტნიორი"-ს დირექტორთა საბჭოს წევრები. "პროკრედიტ გენერალური პარტნიორი"-ს დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია პროკრედიტ ჰოლდინგის მართვაზე საკანონმდებლო მოთხოვნების, "პროკრედიტ გენერალური პარტნიორი"-ს წესდებისა და შიდა პროცედურების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი წესით.

აქციონერთა საერთო კრება გადაწყვეტილებების მიმღებ უმაღლეს ორგანოს წარმოადგენს.

ბანკის მმართველობითი ორგანოების უფლებები, ამოცანები და ვალდებულებები დეტალურად არის განსაზღვრული ბანკის წესდებით, რომლის საბოლოო ცვლილებები დამტკიცებულია აქციონერთა გადაწყვეტილებით 2016 წლის 31 მაისს.

ბანკის აქციონერები თავიანთ უფლებამოსილებას ახორციელებენ და გადაწყვეტილებებს იღებენ აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერთა საერთო კრება ანალიზებს და განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მომზადებულ ანგარიშებს ბანკის საქმიანობის შესახებ, ამტკიცებს ბანკის წლიურ შემოწმებულ ფინანსურ ანგარიშებს, წლის განმავლობაში დაფიქსირებულ მოგება/ზარალის განთავსებასა და განაწილებას, იღებს გადაწყვეტილებებს რეზერვების შექმნისა და მოგების შენარჩუნების შესახებ, ამტკიცებს ბანკის საკუთარი კაპიტალის ზრდას ან შემცირებას, იღებს გადაწყვეტილებას ბანკის აქტივების ნახევარზე მეტის გაყიდვის შესახებ.

აქციონერთა საერთო კრება ხმათა უბრალო უმრავლესობით ნიშნავს და ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს.

საწესდებო კაპიტალის 1% და მეტი წილის მფლობელი აქციონერების ჩამონათვალი წილების მითითებით	
1 Prokredit holdingi (ProCredit Holding AG & Co. KGaA)	100%
ბანკის ბენეფიციარების ჩამონათვალი, რომლებიც პირდაპირ და არაპირდაპირ ფლობენ აქციების 5%-ს ან მეტს წილების მითითებით	
1 Zeitingner Invest GmbH	>15% to <20%
2 KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau	>10% to <15%
3 DOEN Foundation	>10% to <15%
4 IFC - International Finance Corporation	>10% to <15%
5 TIAA-CREF - Teachers Insurance and Annuity Association	>5% to <10%

ცხრილი 7¹

7.2 პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო

პროკრედიტ ბანკ საქართველოს დამაარსებელი და 100 %-იანი წილის მფლობელია პროკრედიტ ჰოლდინგი.

პროკრედიტ ჰოლდინგი წარმოდგენილია ფრანკფურტის საფონდო ბირჟაზე, რაც უზრუნველყოფს კომპანიის კორპორაციული მართვის გამჭვირვალობას და ღია კომუნიკაციას კომპანიის აქციონერებთან და დაკავშირებულ მხარეებთან. პროკრედიტ ჰოლდინგის განვითარებაზე ორიენტირებული მისია მჭიდრო კავშირშია მის საერთაშორისო აქციონერებთან. ღირებულებები, რომლებსაც ეფუძნება პროკრედიტ ჯგუფი, მოიცავს მაღალ პროფესიულ სტანდარტებსა და პირადი ძალისხმევის მაღალ ხარისხს, სოციალურ პასუხისმგებლობასა და შემწყნარებლობას, ღია კომუნიკაციის კულტურასა და გამჭვირვალობას. ეს პრინციპები ვრცელდება პროკრედიტ ჯგუფის კორპორაციული მართვის ყველა ასპექტზე. კორპორაციულ მმართველობასთან დაკავშირებულ საკითხებს მნიშვნელოვანი ნაწილი უჭირავს პროკრედიტ ჰოლდინგის 2017 წლის ანგარიშგებაში - ProCredit Holding 2017 Impact Report, რომელიც ხელმისაწვდომია ჰოლდინგის ვებგვერდზე (https://www.procredit-holding.com/wp-content/uploads/2018/04/ProCredit_Impact_Report_2017.pdf).

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს შედგება 6 (ექვსი) წევრისაგან. სამეთვალყურეო საბჭოს უფლებამოსილება და პასუხისმგებლობა განისაზღვრება გერმანული კანონმდებლობით, კერძოდ German Stock Corporation Act (Aktiengesetz – “AktG”) and German Banking Law (specifically Kreditwesengesetz – KWG § 25d). დამატებით პროკრედიტ ჰოლდინგი შესაბამისობაშია და იცავს გერმანულ კორპორაციული მართვის კოდექსს (German Corporate Governance Code), გარდა პროკრედიტ ჰოლდინგის კორპორაციული მართვის რეპორტში მოცემული შემთხვევებისა, რომელიც განთავსებულია პროკრედიტ ჰოლდინგის წლიურ რეპორტში პროკრედიტ ჰოლდინგის ვებ-გვერდზე.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს ძირითადი ფუნქციაა ზედამხედველობა გაუწიოს პროკრედიტ ჰოლდინგის დირექტორთა საბჭოს, რომელსაც ახორციელებს

¹ 2018 წლის 1-ი კვარტლიდან პილარ 3-ის ანგარიშგებაში მოცემულია ბენეფიციარი მფლობელების ზუსტი წილები.

პროკრედიტის „გენერალური პარტნიორი“ (ProCredit General Partner AG (“General Partner”)). „გენერალური პარტნიორი“-ის სამეთვალყურეო საბჭო დაკომპლექტებულია პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს იგივე წევრებით. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომა არ მოწვეულა 2017 წლის ფინანსური წლის განმავლობაში. კომპანია მიიჩნევს, რომ შედარებით მცირე რაოდენობის წევრებით დაკომპლექტებული სამეთვალყურეო საბჭო (6 წევრი), შედარებით ლიმიტირებული ბიზნეს ოპერაციებით და ტრასფერენტული რისკ პროფილით არ საჭიროებს კომიტეტების რეგულარულად მოწვევას, იმ გარემოებებიდან გამომდინარე, რომ საბჭოს თითოეული წევრი თავისი მაღალი პიროვნული და პროფესიული სტანდარტებით ზედმიწევნით კვალიფიციურად ასრულებს ნაკისრ მოვალეობებს და სრულად არის ჩართული კომპანიის საქმიანობაში. ამასთანავე სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრი ზედმიწევნით კარგად იცნობს და ერკვევა საკუთარ პასუხისმგებლობის სფეროში.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები თავიანთ საქმიანობაში არიან დამოუკიდებლები და მიუკერძოებლები. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით პროკრედიტ ჰოლდინგი მკაცრად იცავს გერმანული კორპორაციული კოდექსის მუხლი 5.4.1 და 5.4.2 მოთხოვნებს. (German Corporate Governance Code, Articles 5.4.1 and 5.4.2).

სამეთვალყურეო საბჭოს კომპოზიციასთან და დაბალანსებულობასთან დაკავშირებით პროკრედიტ ჰოლდინგი ითვალისწინებს გერმანული საბანკო აქტის 25-ე მუხლის (Article 25d of the German Banking Act (Kreditwesengesetz – “KWG”)) და გერმანული კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს (გარდა იმ რეკომენდაციისა, რომელიც გულისხმობს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა უფლებამოსილების ვადის რეგულარული ლიმიტის დაწესებას).

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს საბანკო საქმის ცოდნის და გამოცდილების პარალელურად გააჩნიათ:

- სათანადო ცოდნა და ინფორმაცია იმ რეგიონზე, სადაც ოპერირებს პროკრედიტ ჯგუფი;
- შესაბამისი დრო და მზაობა იმოგზაურონ იმ რეგიონებში სადაც ოპერირებს პროკრედიტ ჯგუფი, რათა შეაფასონ ჯგუფის წევრი ბანკების საქმიანობა და დაიკავონ ჯგუფის წევრი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის პოზიცია;
- სათანადო ცოდნა ფინანსირებისა და მდგრადი განვითარების კუთხით.

პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს აქციონერთა საერთო კრება, მათი ცოდნის, უნარების და გამოცდილების გათვალისწინებით, გერმანული საბანკო აქტის 25-ე დ) პუნქტის მოთხოვნების გათვალისწინებით. სამეთვალყურეო საბჭოს დაკომპლექტებისას პროკრედიტ ჰოლდინგი ითვალისწინებს გენდერულ პრინციპებს. სამეთვალყურეო საბჭოს 6 წევრიდან ერთი წევრი ქალია. (პროკრედიტ ჰოლდინგის 2017 წლის გამჭვირვალობის ანგარიში https://www.procredit-holding.com/wp-content/uploads/2018/03/2017_PCH_Disclosure_Report.pdf).

პროგრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო ძირითადად არ იღებს გადაწყვეტილებებს პროგრედიტ ბანკ საქართველოს საქმიანობასთან დაკავშირებით. პროგრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციაა, ზედამხედველობა გაუწიოს პროგრედიტ ჰოლდინგის დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას და შეაფასოს პროგრედიტ ჯგუფის რისკის პროფილი. პროგრედიტ ჰოლდინგის დირექტორთა საბჭო სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს ანგარიშს ჯგუფის ბიზნეს და რისკების სტრატეგიის შესახებ მინიმუმ წელიწადში ერთხელ და რეგულარულად აწვდის ანგარიშს სტრატეგიების შესრულების სტატუსის შესახებ. პროგრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო მინიმუმ კვარტალში ერთხელ იღებს ჯგუფის რისკების ანგარიშს და ჯგუფის აუდიტორულ რეპორტს. პროგრედიტ ჯგუფის თითოეული ბანკი ოპერირებს პროგრედიტ ჰოლდინგის მიერ შემუშავებული ბიზნესისა და რისკების მართვის ჩარჩოს ფარგლებში.

2017 წლის ფისკალური წლის განმავლობაში, სამეთვალყურეო საბჭომ ხუთ შეხვედრა, სამი სატელეფონო და ერთი წერილობითი კენჭისყრა გამართა. თითოეულ შეხვედრაზე დასწრებისა და განხილვების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს რეპორტში, რომელიც გამოქვეყნდა პროგრედიტ ჰოლდინგის წლიურ ანგარიშში.

პროგრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად ან ყველაზე მცირე წელიწადში ერთხელ ახდენს თავისი საქმიანობის ეფექტურობის შეფასებას.

7.3 პროგრედიტ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო

ბანკის ზედამხედველობას ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრები აირჩევა აქციონერთა საერთო კრების მიერ. საფუძვლიანი მიზეზის არსებობისას, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ნებისმიერ დროს შეიძლება გათავისუფლდნენ თანამდებობიდან აქციონერთა საერთო კრების მიერ. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები იმავდროულად არ შეიძლება იყვნენ ბანკის თანამშრომლები.

სამეთვალყურეო საბჭო დამსწრე ან წარმოდგენილ ხმათა სამი მეოთხედით განსაზღვრავს ბანკის ბიზნესის სტრატეგიას, იღებს და ამტკიცებს პოლიტიკის სახელმძღვანელო პრინციპებს, ამტკიცებს ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილ წლიურ ბიზნესის გეგმას (წლიური საოპერაციო ბიუჯეტის ჩათვლით), განიხილავს და ამტკიცებს ფინანსური წლის განმავლობაში დირექტორთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილ საქმიანობის ანგარიშს და ამზადებს ბანკის წლიურ ანგარიშს აქციონერთა საერთო კრებაზე წარსადგენად.

სამეთვალყურეო საბჭო დისკრეციული უფლების საფუძველზე, ნებისმიერ დროს ნიშნავს და ათავისუფლებს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს და ათავისუფლებს აუდიტის კომიტეტის წევრებს.

სამეთვალყურეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს ბანკის რეფინანსირების ნებისმიერი წყაროს შესახებ, ობლიგაციების გამოშვების შესახებ, სესხების აღების შესახებ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან. სესხების აღებასთან დაკავშირებით

შესაბამისი გადაწყვეტილებების შესრულების დელეგირებას ახდენს ბანკის დირექტორთა საბჭოზე.

სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ინტერესთა კონფლიქტის მართვის პოლიტიკას და პოლიტიკაში შესატან ცვლილებებს. სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ბანკსა და მის დირექტორთა საბჭოს ნებისმიერ წევრს შორის და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებთან დადებულ გარიგებებს, რომელიც ნებადართულია საქართველოს კანონმდებლობით.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო შედგება 5 (ხუთი) წევრისგან. თუ აქციონერთა საერთო კრების რეზოლუციის საფუძველზე საბჭოს წევრების რაოდენობა გაიზრდება, წევრთა რაოდენობამ არ უნდა გადააჭარბოს 21-ს და ყოველთვის უნდა იყოს კენტი რიცხვი. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები თავიანთ საქმიანობაში არიან დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი.

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა	
1	ილირ ალიუ
2	იოვანკა იოლესკა
3	სანდრინ მასიანი
4	ვოლფგანგ ბერტელსმაიერი
5	მარსელ სებასტიან ცაიტინგერი

ცხრილი 8

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობის ვადა განისაზღვრება 4 წლით, ან უფრო მოკლე ვადით, რომელსაც აქციონერთა საერთო კრება განსაზღვრავს. შესაძლებელია სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი წევრის ხელახლა არჩევა. თუმცა, მათი უფლებამოსილება წყდება არაუადრეს შემცვლელის არჩევისა. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის თანამდებობიდან გათავისუფლებისას, მისი შემცვლელის არჩევა უნდა მოხდეს სამეთვალყურეო საბჭოს მომდევნო სხდომამდე.

სამეთვალყურეო საბჭო, ხმათა უბრალო უმრავლესობით თავისი წევრების შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს. თავმჯდომარე აირჩევა იმავე ვადით, რომლითაც იგი აირჩა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის ხელახლა არჩევა შესაძლებელია.

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაზე კვორუმი შემდგარია თუ მას ესწრება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა მინიმუმ ორი მესამედი. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებზე გადაწყვეტილებები მიღებულად ითვლება წარმოდგენილ ხმათა უბრალო უმრავლესობით. სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები წერილობითი ფორმით შეჯამებულია ბანკის წარმომადგენლის ან სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის მიერ, რომელსაც განხილვის შემდეგ ხელს აწერს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომების ოქმი შემოწმებისათვის ხელმისაწვდომია აქციონერებისათვის.

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაზე დირექტორთა საბჭოს მიერ ხდება წინასწარ შეთანხმებული საკითხების წარდგენა-განხილვა, რომელიც მოიცავს მაგრამ არ შემოიფარგლება: სასესიო პორტფელის განვითარების მიმოხილვა, კლიენტების ბაზის და სტრუქტურის მიმოხილვა, მოზიდული სახსრების განვითარების მიმოხილვა, სასესიო

პორტფელის ხარისხის მიმოხილვა, ბანკის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლების მიმოხილვა, ძირითადი რისკის ინდიკატორების მიმოხილვა, საბანკო პროდუქტების და ბაზრის ტენდენციების მიმოხილვა.

7.4 პროკრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო

ბანკის დირექტორთა საბჭო წარმართავს და ახორციელებს ბანკის ყოველდღიურ ფუნქციონირებასთან დაკავშირებულ საქმიანობას, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად.

ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს და ნებისმიერ დროს ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭო დისკრეციული უფლების საფუძველზე.

ბანკის დირექტორთა საბჭო წარმოდგენილია 4 (ოთხი) დირექტორით. ბანკის წესდების შესაბამისად დირექტორთა რაოდენობა უნდა იყოს მინიმუმ სამი. ბანკის დირექტორთა საბჭო გადაწყვეტილებებს იღებს დირექტორთა საბჭოს წევრების წარმოდგენილ ხმათა უბრალო უმრავლესობით. დირექტორთა საბჭოს წევრები ინიშნებიან მაქსიმუმ ოთხი წლით, ან უფრო მოკლე ვადით, რომელსაც სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს, ხელახალი დანიშვნის უფლებით.

დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა	
1	ქეთევან ხუსკივაძე
2	ალექსი მატუა
3	დავით გაბელაშვილი
4	ნათია თხილაიშვილი

ცხრილი 9²

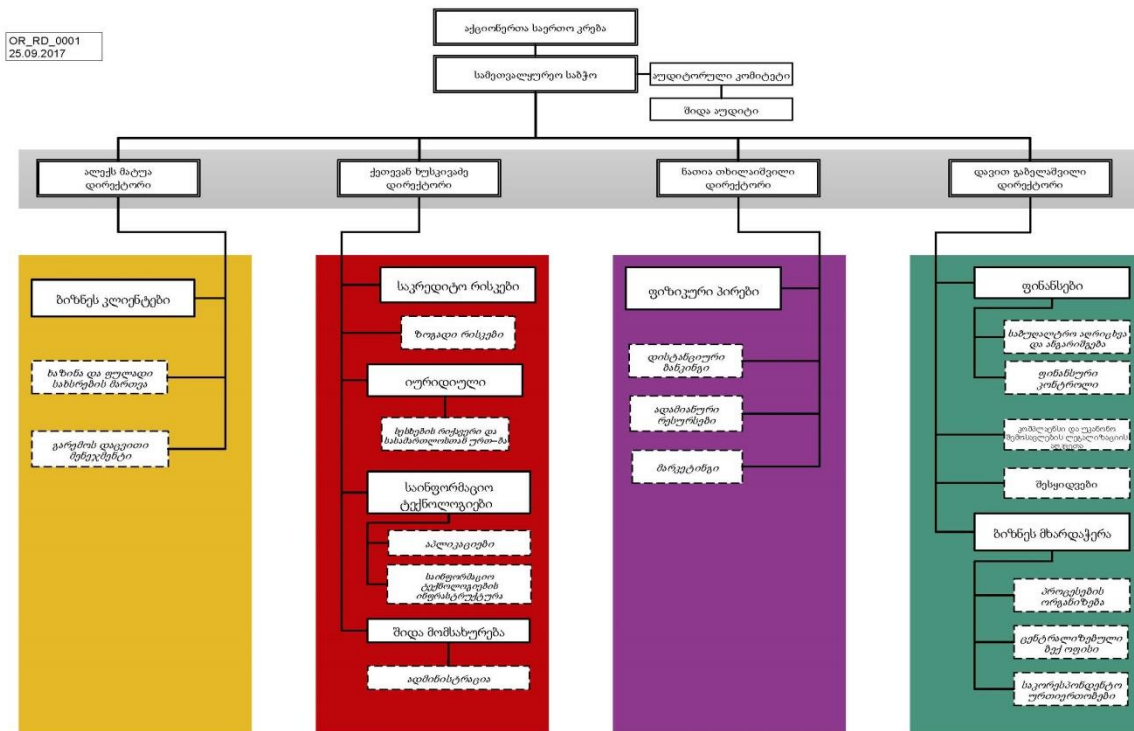
ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრები აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონის „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ მუხლი 5-ის (კომერციული ბანკის მნიშვნელოვანი წილის მფლობელი აქციონერისა და ადმინისტრატორის შესაფერისობის კრიტერიუმები) და საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება 50/04 „კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“ მუხლი 2-ის (ბანკის ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმები) მოთხოვნებს. დირექტორთა საბჭოს წევრებს გააჩნიათ ბანკში სხვადასხვა განყოფილებებში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. თითოეულ დირექტორს დამთავრებული აქვს პროკრედიტ აკადემიის მენეჯმენტის სრული კურსი (ფიურტი, გერმანია).

დირექტორთა საბჭო თავისი უფლებამოსილების განხორციელების ფარგლებში გარკვეული ამოცანების შესრულების დელეგირებას ახდენს ბანკის თანამშრომლებზე

² ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია პროკრედიტ ბანკის ვებ-გვერდზე: www.procreditbank.ge.

პასუხისმგებლობის განაწილების გათვალისწინებით, თუკი აღნიშნული არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას.

ბანკში მოქმედებს პასუხისმგებლობის დელეგირების სისტემა, რომლის რეგულარული მონიტორინგი ხორციელდება ბანკში მოქმედი კომიტეტების მეშვეობით. ბანკში კომიტეტები იმართება გარკვეული რეგულარობით, ყველაზე მცირე წელიწადში ორჯერ. ბანკში ფუნქციონირებს ზოგადი რისკების, კომპლენსის და ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის, ადამიანური რესურსების მართვის, ბიზნეს და საკრედიტო რისკების, აქტივების და ვალდებულებების მართვის, გარემოს დაცვითი მენეჯმენტის კომიტეტები. ბანკში მოქმედ კომიტეტებს ესწრება დირექტორთა საბჭოს მინიმუმ 2 წევრი. კონკრეტულ კომიტეტზე სავალდებულოა იმ დირექტორთა საბჭოს წევრის დასწრება რომელიც პასუხისმგებელია შესაბამის სფეროზე.

ცხრილი 10

7.5 რისკების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების პროცესი

ბანკის მენეჯმენტი რეგულარულად იღებს რისკების შესახებ ყოველდღიურ, ყოველთვიურ და კვარტალურ ანგარიშებს შესაბამისი საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ. გარდა ამისა, ბანკში დანერგილია ესკალაციის მექანიზმები და ad-hoc ანგარიშგების პროცესი ახალი რისკების,

არსებულ ლიმიტებთან შეუსაბამობის ან ცნობილი რისკების შემთხვევაში, თუ რისკის დადგომის ალბათობა ან ზარალის თანხა მნიშვნელოვნად იზრდება.

პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი მჭიდროდ თანამშრომლობს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან კომპანიის მიზნების მისაღწევად. მენეჯმენტი სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულარულად, დროულად და სრულყოფილად წარუდგენს ყველა იმ საკითხის ანგარიშს, რომელიც ბანკისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. ეს მოიცავს დაგეგმვასთან, ბიზნესის განვითარებასთან, რისკების მდგომარეობასთან, რისკების მართვასა და შესაბამისობასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან საკითხს. რისკის თვალსაზრისით არსებითად მნიშვნელოვანი ინფორმაცია სამეთვალყურეო საბჭოს მიეწოდება დაუყოვნებლივ, რისკების მდგომარეობის შესახებ რეგულარული კვარტალური ანგარიშებისგან დამოუკიდებლად. ბანკის მენეჯმენტი და სამეთვალყურეო საბჭო კომპანიის სტრატეგიულ მიმართულებებს რეგულარული კონსულტაციებისა და განხილვის საფუძველზე განსაზღვრავს. ასევე, სამეთვალყურეო საბჭოს აუცილებლად უნდა ეცნობოს რისკების მართვის, შიდა აუდიტისა და კომპლენსის განყოფილებების მართვასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ცვლილების შესახებ.

8 რისკების მართვა

8.1 რისკების მართვის სტრატეგია

პროკრედიტ ბანკის რისკებისა და ბიზნესის სტრატეგიების განახლება ყოველწლიურად ხორციელდება. ბიზნესის სტრატეგიაში მოცემულია ბანკის ყველა არსებითად მნიშვნელოვანი ბიზნეს აქტივობის მიზნები და მათ მისაღწევად საჭირო ღონისძიებები, ხოლო ბანკის რისკების სტრატეგიაში განხილულია ბიზნესის სტრატეგიის განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი მატერიალური რისკი და განსაზღვრულია რისკების მართვის მიზნები და ღონისძიებები. რისკების სტრატეგია განიხილავს ბანკის ყველა მატერიალურ რისკს და მათი მართვის სტრატეგიებს ინდივიდუალურად. რისკებისა და ბიზნესის სტრატეგიებს ამტკიცებს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი, სამეთვალყურეო საბჭოსთან განხილვის შემდეგ.

რისკების მართვის ინფორმირებული და გამჭვირვალე ჩარჩო პროკრედიტ ბანკის სოციალურ პასუხისმგებლობაზე დაფუძნებული ბიზნეს მოდელის ცენტრალური კომპონენტია. ეს, ასევე, აისახება ჩვენი რისკების მართვის კულტურაში, რაც, პირველ რიგში, გამოიხატება გადაწყვეტილების მიღების დაბალანსებულ პროცესებში. ყველა თანამშრომლისთვის სავალდებულო ქცევის კოდექსი მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ამ თვალსაზრისით, რადგან მასში ეს პრინციპებია აღწერილი.

ჩვენი მარტივი, გამჭვირვალე და მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებული ბიზნესის სტრატეგიის შესაბამისად, ჩვენი რისკის სტრატეგია კონსერვატულია. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის საერთო რისკების მართვის ჩარჩოს შესაბამისად, ბანკის მიზანია, უზრუნველყოს ლიკვიდურობისა და კაპიტალის ადეკვატურობის სათანადო დონე ნებისმიერი

მომენტისთვის, მიუხედავად იმისა, თუ რამდენად არასტაბილურია გარემო, და, ამასთან, მიაღწიოს სტაბილურ შედეგებს.

ქვემოთ ჩამოთვლილი ჩვენი საქმიანობის პრინციპები განსაზღვრავს ბანკის რისკების მართვის კონცეფციას. ამ პრინციპების თანმიმდევრული გამოყენება მნიშვნელოვნად ამცირებს ბანკის წინაშე არსებულ რისკებს.

i. ფოკუსირება ბიზნესის ძირითად მიმართულებაზე

პროგრედიტ ბანკი ორიენტირებულია მცირე და საშუალო საწარმოებისა და ფიზიკური პირების ფინანსური მომსახურებაზე. შესაბამისად, შემოსავლები ძირითადად მიიღება სესხებზე საპროცენტო შემოსავლისა და ანგარიშებზე შესრულებული ოპერაციებიდან საკომისიო შემოსავლის სახით. ბანკის ყველა სხვა მომსახურება ძირითადი საქმიანობის მხარდაჭერის მიზნით ხორციელდება. პროგრედიტ ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობას საკრედიტო რისკის, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკების, ლიკვიდურობისა და საოპერაციო რისკების მართვა განაპირობებს.

ii. გამჭვირვალობის მაღალი ხარისხი, სიმარტივე და დივერსიფიკაცია

პროგრედიტ ბანკის საქმიანობის ძირითადი მიმართულება - მცირე და საშუალო ბიზნესების დაფინანსება - განსაზღვრავს სესხებისა და დეპოზიტების დივერსიფიკაციის მაღალ ხარისხს. კლიენტთა კატეგორიების თვალსაზრისით, ეს დივერსიფიკაცია განპირობებულია სხვადასხვა ეკონომიკური სექტორებით, კლიენტთა ჯგუფებითა (მცირე და საშუალო საწარმოები და ფიზიკური პირები) და შემოსავლების ჯგუფებით. საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაცია ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკის განუყოფელი ნაწილია. ჩვენი საქმიანობის თანმდევი მახასიათებელია ის, რომ ჩვენ ვცდილობთ კლიენტებს გაუწიოთ მარტივი, ადვილად გასაგები მომსახურებები. ეს ხელს უწყობს მაღალი ხარისხის გამჭვირვალობას არა მხოლოდ ცალკეული კლიენტისთვის, არამედ რისკების მართვის თვალსაზრისითაც. შედეგად, მაღალი ხარისხის დივერსიფიკაცია ისევე, როგორც ჩვენი მარტივი, გამჭვირვალე მომსახურებები და პროცესები მნიშვნელოვნად ამცირებს ბანკის რისკის პროფილს.

iii. კადრების სიფრთხილით შერჩევა და ინტენსიური ტრენინგები

პასუხისმგებლობაზე დაფუძნებული საბანკო საქმიანობა გრძელვადიანი ურთიერთობით ხასიათდება როგორც კლიენტებთან, ასევე თანამშრომლებთან მიმართებაში. ამიტომ, ჩვენ პერსონალს ძალიან ფრთხილად ვარჩევთ და წლების მანძილზე საკმაოდ დიდ ინვესტიციას ვდებთ თანამშრომელთა განვითარებაში. პროფესიული ტექნიკური უნარ-ჩვევების ამაღლებასთან ერთად, ჩვენი ტრენინგების პროგრამის ძირითადი მიზანია ღია და გამჭვირვალე კომუნიკაციის კულტურის ჩამოყალიბება და შენარჩუნება. რისკების მართვის თვალსაზრისით, კარგად მომზადებული თანამშრომლები, რომლებიც ღიად გამოხატავენ

თავიანთი მოსაზრებებს, მნიშვნელოვანად განაპირობებენ რისკების პრევენციასა და აღმოჩენას, განსაკუთრებით საოპერაციო და თაღლითობის რისკების მათვის თვალსაზრისით.

რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები

რისკების მართვა მოიცავს რისკების იდენტიფიცირებას, გამოთვლას, მართვას, მონიტორინგს, კონტროლს და ანგარიშგებას. რისკების მართვაში პროკრედიტ ბანკი ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკის შესაბამის რეგულაციებს, გერმანიის მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრულ "რისკების მართვისთვის საჭირო მინიმალურ მოთხოვნებს" (MaRisk), ეროვნული და საერთაშორისო მარეგულირებელი ორგანოების მიერ გამოქვეყნებულ შესაბამის პუბლიკაციებსა და მრავალი წლის განმავლობაში შექმნილ ცოდნას. ამასთან, რისკების ჰეჯირებისა და შემცირების მიზნით შექმნილი მექანიზმების შეფასება რეგულარულად ხორციელდება, მათი მიზანშეწონილობისა და ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად, რისკების მართვისთვის გამოყენებული პროცედურები და მეთოდები კი ექვემდებარება მუდმივ განვითარებას. პროკრედიტ ბანკში რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები წარმოდგენილია ქვემოთ.

- პროკრედიტ ბანკი იყენებს რისკის მართვის ერთიან ჩარჩოს, რომელიც პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის მინიმალურ სტანდარტებს ეფუძნება და საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებს აერთიანებს. რისკების მართვის პოლიტიკებსა და სტანდარტებს ამტკიცებს პროკრედიტ ბანკის მენეჯმენტი; მათი განახლება ყოველწლიურად ხორციელდება. მოცემული პოლიტიკები და სტანდარტები განსაზღვრავს პასუხისმგებლობებს და ადგენს მართვის, მონიტორინგისა და ანგარიშგების მინიმალურ მოთხოვნებს.
- ნებისმიერი რისკის მართვის პროცესში ბანკი უზრუნველყოფს საზედამხედველო და შიდა კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნებას.
- ყოველწლიურად ჩატარებული რისკების ინვენტარიზაცია უზრუნველყოფს, რომ ყველა მატერიალური რისკი გამოვლინდეს და, საჭიროების შემთხვევაში, სტრატეგიებსა და რისკების მართვის პროცესებში მათი გათვალისწინება მოხდეს.
- ყველა მატერიალური რისკისთვის განსაზღვრულია წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები (ანგარიშგების თრიგერები) და ლიმიტები, რომელთა მონიტორინგიც სისტემატურად ხორციელდება.
- რეგულარული სტრეს-ტესტები ხორციელდება ყველა მატერიალური რისკის შემთხვევაში; სტრეს-ტესტები მოიცავს როგორც ინდივიდუალური რისკის კატეგორიას, ასევე სხვადასხვა რისკის კატეგორიების აგრეგირებულ შედეგებს.
- რეგულარული და ad-hoc ანგარიშგება ხორციელდება რისკის პროფილის შესახებ, რომელიც მოიცავს დეტალურ აღწერასა და შესაბამის კომენტარებს.

- რისკების მონიტორინგი და კონტროლი, ასევე შესაძლო რისკების კონცენტრაცია, ხორციელდება კომპლექსური ანალიზის ინსტრუმენტებით და მოიცავს ყველა მატერიალური რისკის კატეგორიას.
- დაწესებული მექანიზმების, ლიმიტებისა და მეთოდების შედეგიანობა და მიზანშეწონილობა მუდმივად კონტროლდება.
- ყველა ახალი ან მნიშვნელოვნად შეცვლილი მომსახურება დანერგვამდე გაივლის საფუძვლიან ანალიზს (ახალი რისკის დამტკიცების პროცესი). ეს პროცესი უზრუნველყოფს ახალი რისკების შეფასებასა და ყველა აუცილებელი მოსამზადებელი სამუშაოსა და ტესტირების ჩატარებას მომსახურების დანერგვამდე.

პროგრედიტ ბანკში რისკების მართვის ძირითადი პრინციპები ითვალისწინებს ქვეყანაში ბოლო 19 წლის განმავლობაში მიღებულ მნიშვნელოვან გამოცდილებას და ჩვენი კლიენტებისა და რისკების ზუსტ აღქმას. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანაში ბიზნესგარემო ბოლო ათი წლის განმავლობაში გაუმჯობესდა, არასტაბილური მაკროეკონომიკური და გეოპოლიტიკური პირობები შედარებით არასტაბილურია. ჩვენი საქმიანობის დივერსიფიკაცია, კომპლექსურ გამოცდილებასთან ერთად, ამ რისკების მართვის მყარ საფუძველს წარმოადგენს.

8.2 რისკების მართვის და რისკების ანგარიშგების სისტემა

პროგრედიტ ბანკში რისკების მართვა ბანკის მენეჯმენტის საერთო პასუხისმგებლობას წარმოადგენს, რომელიც რეგულარულად აანალიზებს ბანკის რისკის პროფილს და გადაწყვეტილებას იღებს შესაბამისი ზომების გამოყენებაზე.

რისკების მართვის პროცესს პროგრედიტ ბანკის მენეჯმენტი სხვადასხვა კომიტეტების დახმარებით წარმართავს.

- საკრედიტო რისკების მართვის კომიტეტები³ ახორციელებენ ბანკის საკრედიტო რისკის პროფილის მონიტორინგს, რაც მოიცავს ინდივიდუალური რისკის პოზიციების, ლიმიტების დაცვისა და საკრედიტო რისკის შესახებ შიდა და ბანკის ზედამხედველების მიერ დაწესებული მოთხოვნების მონიტორინგს.
- ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი მონიტორინგს უწევს ბანკის საერთო რისკის პროფილს, ლიმიტების დაცვასა და შიდა და ბანკის ზედამხედველების მიერ დაწესებულ კაპიტალის ადეკვატურობას. კომიტეტი განსაზღვრავს რისკებისადმი ტოლერანტობის ზღვრებს, პროგრედიტ (საბანკო) ჯგუფის რისკების მართვის სისტემისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში. კომიტეტი მენეჯმენტს ეხმარება და გასცემს შესაბამის რეკომენდაციებს საბაზრო რისკებთან,

³ საკრედიტო რისკის და ბიზნესის კომიტეტი, სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის კომიტეტი, პორტფელის მართვისა და ანალიზის კომიტეტი, დავალიანების კომიტეტი, სამართალწარმოების კომიტეტი.

საოპერაციო რისკებთან, მათ შორის თაღლითობის პრევენციისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებთან დაკავშირებით.

- აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) პასუხისმგებელია ბანკის ლიკვიდურობის რეზერვისა და ლიკვიდურობის მართვის მონიტორინგზე, სესხებსა და ანაზღაურებზე საპროცენტო განაკვეთების განსაზღვრაზე, პროკრედიტ ბანკისთვის დაკრედიტების უზრუნველსაყოფად განსახორციელებელი ზომების კოორდინაციასა და ფინანსურ ბაზრებზე არსებითად მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ ანგარიშგებაზე.
- კომპლენსისა და AML კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს ბანკის რისკის პროფილის მიმდინარე მონიტორინგთან დაკავშირებით ფულის გათეთრებისა და შესაბამისობის თვალსაზრისით, ასევე AML რისკების პრევენციისთვის შესაბამისი ზომების მიღებასთან დაკავშირებით. კომიტეტი წარმოადგენს შესაბამისობის რისკების შეფასების ფორუმს, რომელიც განიხილავს სამართლებრივ ნორმებში ცვლილებების გავლენას და განსაზღვრავს იდენტიფიცირებული შესაბამისობის რისკების მნიშვნელობას.
- აუდიტის კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს ყოველწლიური შიდა აუდიტის გეგმების დამტკიცებაში და შიდა და გარე აუდიტორთა დასკვნებში განხილული საკითხების გადასაწყვეტად შესაბამისი ზომების დროულად განხორციელებაში. გარდა ამისა, ეს ორგანო მიზნად ისახავს შიდა აუდიტის პოლიტიკის გაუმჯობესებას.
- ადამიანური რესურსების კომიტეტი ამტკიცებს ყოველწლიურ კადრების დაკომპლექტებისა და ტრენინგის გეგმას, ანალიზს უკეთებს საშტატო სტრუქტურის განვითარებას, პასუხს აგებს კადრების დენადობის და დასაქმების პროცესზე, მონიტორინგს უწევს პერსონალის შეფასების პროცესს და იღებს სათანადო ზომებს მიღებული შედეგების საფუძველზე, ყოველწლიურად გადახედავს ხელფასებს და ცვლილებების შემთხვევაში იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებებს, ამტკიცებს კადრებისა და პოზიციის ცვლილების, დაწინაურების, გაფრთხილების წერილების გაცემის შესახებ გადაწყვეტილებებს და პერიოდულად გადახედავს ბანკის ანაზღაურების პრაქტიკას.
- ეკო კომიტეტი ეხმარება და რჩევებს აძლევს მენეჯმენტს შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით: დაკრედიტების შედეგად გარემოსდაცვითი ზემოქმედების გაუმჯობესება / შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება, ბანკის პოზიციონირება გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის მქონე ორგანიზაციად და მისი რეპუტაციის გაძლიერება, ბანკის ენერგოეფექტურობის დონის გაზრდა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალურად გამოყენების ხელშეწყობა, უარყოფითი გარემოსდაცვითი ზემოქმედებით გამოწვეული რისკების მინიმუმამდე დაყვანა, ბანკის პერსონალსა და კლიენტებს შორის გარემოსდაცვით და ენერგოეფექტურობის საკითხებზე ცნობიერებისა და ცოდნის დონის ამაღლება.

ბანკს აქვს ეფექტური შესაბამისობის მართვის სისტემა, რომელსაც ამყარებს ჩვენი ქცევის კოდექსი და პერსონალის შერჩევის სისტემა და ტრენინგები. ქცევის კოდექსის დაცვა სავალდებულოა ყველა თანამშრომლისთვის. კომპლენსისა და რისკის მართვის სამსახურები, რომლებიც პასუხს აგებენ ადგილობრივი საბანკო რეგულაციების შესრულებაზე, რეგულარულ და ad-hoc ანგარიშებს აწვდიან ბანკის მენეჯმენტსა და პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის პასუხისმგებელ განყოფილებებს. ნებისმიერი ქმედება, რომელიც არ არის დადგენილ წესებთან შესაბამისობაში, ბანკს შეიძლება ეცნობოს ანონიმურად, სპეციალურად განსაზღვრულ ელექტრონული ფოსტის მისამართზე.

შიდა აუდიტის განყოფილება არის დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეული ბანკში, რომელიც ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან ანგარიშგებას ახორციელებს აუდიტის კომიტეტის საშუალებით. აუდიტის კომიტეტს ამტკიცებს და მართავს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო. შიდა აუდიტის სამსახური აფასებს ბანკის რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემის შესაბამისობას. წელიწადში ერთხელ, პროკრედიტ ბანკის შიდა აუდიტის განყოფილება ახორციელებს ბანკის საქმიანობის რისკების შეფასებას, რათა მოხდეს რისკებზე დაფუძნებული წლიური აუდიტის გეგმის შემუშავება. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის აუდიტის გუნდი ახორციელებს პროკრედიტ ბანკში ჩატარებული აუდიტის ხარისხის მონიტორინგს და ბანკის შიდა აუდიტს უწევს მეთოდოლოგიურ კონსულტაციებს.

შიდა აუდიტის განყოფილების შემოწმებისა და შეფასების პროცესში მოცულია შემდეგი საკითხები :

1. შიდა კონტროლის სისტემების სიცოცხლისუნარიანობა, შედეგიანობა, ეფექტიანობა და შესაფერისობა;
2. რისკების მართვისა და კონტროლის სისტემების, ანგარიშგებისა და საინფორმაციო სისტემების, ასევე ფინანსური და საბუღალტრო სისტემების გამოყენება, სიცოცხლისუნარიანობა, შედეგიანობა და შესაფერისობა;
3. არსებული სამართლებრივი და საბანკო ზედამხედველობის შესახებ დებულებების და სხვა მარეგულირებელი წესების დაცვა;
4. საქმიანობის განმსაზღვრელი სახელმძღვანელო დოკუმენტებთან ინსტრუქციებთან და წესებთან შესაბამისობა;
5. ყველა საოპერაციო და ბიზნეს პროცედურის სამართლებრივ მოთხოვნებთან და ზოგადად აღიარებულ სტანდარტებთან და პრინციპებთან შესაბამისობა, წესების დაცვა და აქტივების დასაცავად ზომების მიღება.

შიდა აუდიტის განყოფილება ყველა პროცესს განიხილავს რისკებზე დაფუძნებული მიდგომის გამოყენებით იმ მიზნით, რომ განსაზღვროს შესამოწმებელი ერთეულების პრიორიტეტულობა.

საჭიროების შემთხვევაში, შიდა აუდიტის განყოფილება განსაზღვრავს ad-hoc აუდიტორული შემოწმების აუცილებლობას.

საბანკო კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკს ყოველწლიურად უტარდება გარე აუდიტორული შემოწმება. გარე აუდიტორის შერჩევა ხორციელდება სატენდერო პროცედურებით. სატენდერო კომისიის მიერ მომზადებულ რეკომენდაციებზე დაყრდნობით, სამეთვალყურეო საბჭო იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას გარე აუდიტორის დანიშვნის შესახებ.

გარე აუდიტორულ შემოწმებას ყოველთვის ასრულებენ ე.წ. "დიდ ოთხეულში" შემავალი აუდიტორული კომპანიები. ამასთანავე, აუდიტორთა ობიექტურობის შენარჩუნების მიზნით, ბანკი რეგულარულად იყენებს აუდიტორული კომპანიების მონაცვლეობის პრაქტიკას.

ბანკში არსებობს შიდა კონტროლის ადეკვატური პროცესები და პროცედურები. სისტემა დაფუძნებულია მოვალეობების სეგრეგაციის და ორმაგი კონტროლის პრინციპებზე და, ასევე, მატერიალური რისკებისთვის ითვალისწინებს, ბიზნესისა და რისკების კონტროლის ფუნქციების გამიჯვნას მენეჯმენტის დონის ჩათვლით; ეს უზრუნველყოფს რისკების მართვისა და რისკის კონტროლის ბიზნეს განყოფილებების ფუნქციებისგან დამოუკიდებლად განხორციელებას.

ბანკის რისკების მართვისა და რისკის კონტროლის ფუნქციები ორგანიზებულია ისეთი ფორმით, რომ განსაზღვროს, შეაფასოს და მონიტორინგი გაუწიოს ბანკის საქმიანობასთან დაკავშირებულ რისკებს და უზრუნველყოს მოცემული რისკების კონტროლისთვის შექმნილი პროცესების სათანადო ფუნქციონირება და კოორდინაცია ბანკის შესაბამის ერთეულებს შორის თანამშრომლობით. ძირითადი ამოცანებია:

1. არსებული და პოტენციური რისკების ანალიზი მათი შეფასების, კონტროლისა და მონიტორინგისთვის ღონისძიებების, მეთოდებისა და პროცედურების შემუშავების მიზნით; ამ რისკების მიმართ ბანკის დაუცველობის ხარისხის განსაზღვრა;
2. ბანკის წინაშე არსებული რისკების შეფასება;
3. სტრეს-ტესტების/სცენარებისა და მათი შედეგების ანალიზის საფუძველზე საბაზრო რისკების შეფასება;
4. შიდა/გარე რეგულაციებით ან/და ბანკის მენეჯმენტის მოთხოვნის შემთხვევაში, რისკების ადრეული იდენტიფიცირების სისტემის ადეკვატური დიზაინის უზრუნველყოფა;
5. რისკების მონიტორინგის მიზნით, კომიტეტებისთვის, ბანკის მენეჯმენტისა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშების მომზადება;

6. რისკების შემცირების მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება დირექტორთა საბჭოს ან/და ბანკის შესაბამისი კომიტეტების მიერ შემდგომი განხილვისა და დამტკიცებისთვის;
7. ბანკის განყოფილებების/ქვეგანყოფილებების ხელმძღვანელებისთვის ღონისძიებების მომზადება და განხორციელება, მათი პასუხისმგებლობის ფარგლებში რისკების მართვის ეფექტურობის გაუმჯობესების მიზნით, და ბანკის მენეჯმენტისა და თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლება იმ საბანკო რისკებზე, რომელიც საფრთხეს უქმნის მათ საქმიანობას;
8. ფილიალების/სერვის ცენტრების წესებთან და პროცედურებთან შესაბამისობის შემოწმება, ფილიალების/სერვის ცენტრების ადგილზე მონიტორინგის ჩატარებისა და ანგარიშების მომზადების გზით.

ბანკის რეგულარულად ახდენს რისკების ანალიზს, ინტენსიურად განიხილავს მათ და დოკუმენტურად ადასტურებს სტანდარტიზებული ანგარიშების სახით. პროკრედიტ ბანკი ყოველთვიურად ამზადებს რისკების შესახებ ანგარიშებს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტისთვის/ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტისთვის (ALCO); რისკების შესახებ ანგარიშები ყოველკვარტლურად წარედგინება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს, აუდიტის კომიტეტსა და ბანკის რისკების მართვის კომიტეტებს. ცალკეული რისკისა და ბანკის საერთო რისკის პროფილის მონიტორინგი ხორციელდება მოცემული ანგარიშებისა და პასუხისმგებელი პერსონალის მიერ მოძიებული დამატებითი ინფორმაციის განხილვის საფუძველზე. საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი თემატური სპეციალური ანგარიშები იქმნება. მონიტორინგისა და განხილვის მიზანი არის მატერიალურ რისკებზე გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა და პოტენციური პრობლემების შესახებ ადრეული ეტაპზე ინფორმირებულობა.

ბანკის რისკების განყოფილებები რეგულარულად ახორციელებენ პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის სხვადასხვა სამსახურების წინაშე ანგარიშგებას, ხოლო შესაბამის სამეთვალყურეო საბჭოს მინიმუმ ყოველკვარტლურად წარედგინება ინფორმაცია რისკებთან დაკავშირებით განვითარებული მოვლენების შესახებ.

8.3 რისკის პროფილის შეფასება

პროკრედიტ ბანკის რისკების მართვის პროცესები შემუშავებულია, საქმიანობის ბუნების, მასშტაბის, კომპლექსურობისა და რისკიანობის დონის შესაბამისად და ბანკის ბიზნესისა და რისკების სტრატეგიების გათვალისწინებით. ამ პროცესში აუცილებლად გათვალისწინებულია გერმანიის მარეგულირებლისა და საქართველოს ეროვნულის ბანკის მიერ განსაზღვრული მოთხოვნები, საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის სტანდარტები და შესაბამისი პუბლიკაციები.

რისკის მართვის პროცესები რისკების ინვენტარიზაციით გათვალისწინებულ ყველა მატერიალურ რისკს ითვალისწინებს; ამ პროცესების შესაბამისობა დადასტურებულია ბანკის მენეჯმენტის მიერ და ექვემდებარება შემდგომ განვითარებას. მცირე და საშუალო კლიენტების ჯგუფთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ბანკის რისკის პროფილის არსებით შემადგენელს პროკრედიტ ბანკის ბიზნესის სტრატეგიიდან გამომდინარე, რომლის საქმიანობის ძირითადი მიმართულება მცირე და საშუალო საწარმოების დაფინანსებაა.

რისკის ადრეული იდენტიფიცირების ინდიკატორებისა და (ანგარიშგების თრიგერები) და ლიმიტების კომპლექსური ერთობლიობა გამოიყენება რისკების შეფასების, მართვისა და შემცირების მიზნით. ლიმიტების სისტემა რისკების მართვის პოლიტიკებით დადგენილი პრინციპების განხორციელების ინსტრუმენტია, რომელიც ასახავს მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრულ რისკის ტოლერანტობის დონეს (რისკისადმი მიდრეკილება). ინდივიდუალური რისკის კატეგორიისთვის დადგენილი ლიმიტების გარდა, მაგ. თითოეული მსესხებლისთვის განსაზღვრული ლიმიტები, შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის გაანგარიშების ფარგლებში ბანკს განსაზღვრული აქვს, ასევე, ყველა მატერიალური რისკის ლიმიტები. რეგულარული მონიტორინგის მიზანია, გამოავლინოს რისკის კატეგორიების ფარგლებში ან რისკის ტიპებს შორის პოტენციური კონცენტრაციები; საჭიროების შემთხვევაში, ბანკი იღებს გადაწყვეტილებებს რისკის კონცენტრაციის შემცირებაზე.

რისკების ძირითადი მაჩვენებლები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ბანკის რისკის პროფილის სრულ მიმოხილვას, წარმოდგენილია მატერიალური რისკების შესახებ პილარ 3-ის ანგარიშის ცალკეულ მუხლებში და კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ განმარტებებში.

9 საკრედიტო რისკი

პროკრედიტ ბანკი საკრედიტო რისკს განმარტავს როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება გარიგების მხარის მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებების მთლიანად ან ნაწილობრივ შეუსრულებლობით ან ვადების დარღვევით შესრულებით. ჩვენ განვასხვავებთ კლიენტის საკრედიტო რისკს და კონტრაგენტთან დაკავშირებულ რისკს (ემიტენტის რისკის ჩათვლით). საკრედიტო რისკი წარმოადგენს პროკრედიტ ბანკის წინაშე არსებულ ყველაზე მნიშვნელოვან რისკს და კლიენტების სასესხო პორტფელი წარმოადგენს ამ რისკის უდიდეს ნაწილს.

9.1 კლიენტის საკრედიტო რისკი

9.1.1 სტრატეგია და პრინციპები

ჩვენი საკრედიტო რისკების მართვის მთავარი მიზნებია საკრედიტო პორტფელის მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, საკრედიტო პორტფელის დაბალი კონცენტრაცია და რისკების

შესაბამისი სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შენარჩუნება. კლიენტების დაფინანსებისას ჩვენ ვხელმძღვანელობთ შემდეგი პრინციპებით:

- ვახორციელებთ საკრედიტო კლიენტების გადახდისუნარიანობის ინტენსიურ ანალიზს (ბანკი არ იყენებს შეფასების ე.წ. სქორინგის რაიმე მოდელს);
- ვახდენთ საკრედიტო რისკების ანალიზისა და დაკრედიტების ოპერაციების დროს განხორციელებული პროცესების ყურადღებით დოკუმენტირებას ისეთი ფორმით, რომ შესრულებული ანალიზები გასაგები იყოს გათვითცნობიერებული მესამე მხარისთვის;
- ვუზრუნველყოფთ ბანკის კლიენტების მიერ ჭარბი დავალიანების აღების მკაცრად თავიდან აცილებას;
- ვუზრუნველყოფთ კლიენტებთან პირადი და გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარებას და რეგულარული კონტაქტის შენარჩუნებას;
- საკრედიტო დავალიანების დაფარვის მკაცრი მონიტორინგი;
- ვადაგადაცვილებული სესხების შემთხვევაში, ვახორციელებთ კლიენტზე ორიენტირებულ სესხის ინტენსიურ მართვას;
- ვახდენთ გირაოს რეალიზაციას (მხოლოდ) გადახდისუნარიანობის შემთხვევაში;

კლიენტის საკრედიტო რისკის მართვის ჩარჩო წარმოდგენილია ბანკის შესაბამის პოლიტიკებსა და სტანდარტებში. პოლიტიკები განსაზღვრავს, სხვა საკითხებთან ერთად, ბანკის დონეზე საკრედიტო რისკის მართვაზე პასუხისმგებლობებს, დაკრედიტების ორგანიზების პრინციპებს, სესხების გაცემის პრინციპებს და სესხის უზრუნველსაყოფად წარმოდგენილი გირაოს შეფასების სტრუქტურას. სტანდარტები შეიცავს ბიზნეს კლიენტებთან და ფიზიკურ პირებთან განხორციელებული დაკრედიტების ოპერაციებისა და შეთავაზებული საკრედიტო პროდუქტების დეტალურ განმარტებებს. სტანდარტებში ასევე განსაზღვრულია რესტრუქტურირების, სასესხო რეზერვების შექმნისა და ჩამოწერის წესები. ამრიგად, პოლიტიკები და სტანდარტები განსაზღვრავს რისკების შემცირების მექანიზმებს როგორც სესხის გაცემამდე (საკრედიტო რისკების შეფასება) და სესხის გაცემის შემდეგ (მაგ. ფინანსური მდგომარეობის რეგულარული მონიტორინგი, რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლების ანალიზი, სესხების ინტენსიური მართვა და პრობლემური სესხების მართვა).

პროკრედიტ ჯგუფი კლიენტების საკრედიტო ვალდებულებებს სამ კატეგორიად ყოფს: მცირე და საშუალო ბიზნეს კლიენტების და ფიზიკური პირების საკრედიტო ვალდებულებები. მცირე ბიზნეს კლიენტების საკრედიტო ვალდებულებების მოცულობა, როგორც წესი, მერყეობს 30,000 აშშ დოლარიდან 270,000 აშშ დოლარის ფარგლებში, ხოლო საშუალო ბიზნეს კლიენტების საკრედიტო ვალდებულებები აღემატება 270,000 აშშ დოლარს. საკრედიტო პორტფელის უმსხვილესი წილი მოდის ისეთ კლიენტებზე, რომელთა საკრედიტო ვალდებულებების ჯამი შეადგენს 50,000 აშშ დოლარიდან 250,000 აშშ დოლარის ფარგლებში თანხას. კლიენტის კატეგორიიდან გამომდინარე, ბანკი საკრედიტო რისკის შეფასების დროს

იყენებს საკრედიტო რისკის შეფასების სხვადასხვა ინტენსივობის პროცესს. ეს პროცესები ერთმანეთისგან განსხვავდება შემდეგი მახასიათებლების მიხედვით: თანამშრომლების პასუხისმგებლობების სეგრეგაციის ხარისხი, ინფორმაციის მოცულობა, რომელიც საკრედიტო ანალიზის საფუძველს წარმოადგენს, საკრედიტო გადაწყვეტილებების კრიტერიუმები და გირაოსთან დაკავშირებული მოთხოვნები. მნიშვნელოვან საკრედიტო ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილების პროცესში დანერგილია ბიზნესისა და რისკების კონტროლის ფუნქციების მკაცრი გამიჯვნა მენეჯმენტის დონის ჩათვლით.

პროკრედიტ ბანკის გამოცდილებამ აჩვენა, რომ გადახდისუნარიანობის საფუძვლიანი შეფასება წარმოადგენს საკრედიტო რისკების მართვის ყველაზე ეფექტურ ფორმას. შესაბამისად, პროკრედიტ ბანკის საკრედიტო გადაწყვეტილებები კლიენტის ფინანსური მდგომარეობისა და გადახდისუნარიანობის ანალიზს ეფუძნება. ამასთან, ადგილზე რეგულარული ვიზიტები ყველა კლიენტის შემთხვევაში ხორციელდება, რაც უზრუნველყოფს მათი ინდივიდუალური პირობებისა და საჭიროებების ადეკვატურ განხილვას.

პროკრედიტ ბანკში ყველა საკრედიტო გადაწყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს. კომიტეტის წევრებისთვის განსაზღვრულია ინდივიდუალური საკრედიტო ლიმიტები, რომლებიც ასახავს თითოეული წევრის ცოდნასა და გამოცდილებას. ყველა გადაწყვეტილებას, რომელიც საშუალო ზომის სესხებს ეხება, განიხილავენ სათავო ოფისის საკრედიტო კომიტეტები. თუ სესხის მოცულობა მატერიალურია ბანკისთვის, გადაწყვეტილებას იღებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, როგორც წესი, პროკრედიტ ჰოლდინგში საკრედიტო რისკებზე პასუხისმგებელი ერთეულის თანხმობის შემდეგ.

სათანადო საკრედიტო ლიმიტების დადგენა, კლიენტების ფინანსურ საჭიროებებზე მორგებულ მომსახურებებზე გადაწყვეტილების მიღება და საკრედიტო ვალდებულებების სათანადო სტრუქტურის განსაზღვრა - საკრედიტო კომიტეტის ფარგლებში დისკუსიის პროცესის განუყოფელი ნაწილია. სესხის გაცემის პირობების განსაზღვრისას საკრედიტო კომიტეტი ითვალისწინებს სხვადასხვა საკითხს, როგორიცაა სესხის (მაღალი) მოცულობა, კლიენტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის (მაღალი) ხარისხი, სესხის (მოკლე) ვადა კლიენტის (ხანგრძლივი) საკრედიტო ისტორია ბანკთან, ანგარიშებზე (მაღალი) ბრუნვა, და მათ შესაბამისად ადგენს მოთხოვნებს სესხის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით.

ბანკის საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა ზღუდავს არაუზრუნველყოფილი საკრედიტო ოპერაციების შესრულებას. მაღალი საკრედიტო რისკისა და მოკლე ვადის გათვალისწინებით, შესაძლებელია სესხების გაცემა ნაწილობრივი უზრუნველყოფით. როგორც წესი, მაღალი რისკის პროფილის მქონე კრედიტები უზრუნველყოფილია გირაოთი, ძირითადად უძრავი ქონების საშუალებით.

ცალკეული კრედიტის შემთხვევაში საკრედიტო რისკის ზრდის ადრეულ ეტაპზე გამოვლენა გათვალისწინებულია დაკრედიტებასთან დაკავშირებულ ყველა პროცესში, რის შედეგადაც

კლიენტების წინაშე არსებული ფინანსური სირთულეების ხარისხი სწრაფად და ეფექტურად ფასდება. რისკის ადრეული იდენტიფიცირების შესაბამისი მაჩვენებლები ეფუძნება რისკის რაოდენობრივ და თვისებრივ მახასიათებლებს. რომლებიც მოიცავს (და არა მხოლოდ) ანგარიშებზე შემცირებულ ბრუნვას ან მოცულობას, გაცემული საკრედიტო ხაზებისა და ოვერდრაფტების უფრო ხანგრძლივი დროით ინტენსიურ გამოყენებას და ვადაგადაცილებას. პასუხისმგებელი თანამშრომლები ამოწმებენ, არსებობს თუ არა მინიმუმ ვალდებულებების შეუსრულებლობის გაზრდილ რისკზე და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფენ დამატებითი ნაბიჯების გადადგმას პოლიტიკების შესაბამისად. პრობლემური პორტფელის შესახებ რეპორტები რეგულარულად მიეწოდება ფილიალის მმართველს, ბანკის სათავე ოფისს და პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის შესაბამის ქვეგანყოფილებას. რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები და კლიენტთა დეტალური მონიტორინგი ცალკეულ კრედიტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ზრდაზე (მიგრაციის რისკი) სათანადო დაკვირვების საშუალებას იძლევა.

როგორც კი რომელიმე კრედიტზე ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკი იზრდება, კლიენტი ექცევა ინტენსიური მენეჯმენტის ქვეშ. ძირითადი აქცენტი კეთდება კლიენტთან მჭიდრო კომუნიკაციაზე, საკრედიტო ვალდებულებების შეუსრულებლობის უფრო მაღალი რისკის წყაროს გამოვლენასა და კლიენტის საქმიანობის დეტალურ მონიტორინგზე. ცალკეული საკრედიტო ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკის შემცირების ზომებზე გადაწყვეტილებებს იღებენ გადაწყვეტილების მიმღები უფლებამოსილი ორგანოები. საჭიროების შემთხვევაში, სესხის გაძლიერებული მართვის ხელშეწყობის მიზნით, პროცესში შესაძლებელია ჩაერთონ სესხების ამოღების ოფიცრები.

სესხების ამოღების ოფიცრები პასუხისმგებლობას იღებენ კლიენტთან ურთიერთობაზე, როდესაც სესხი პრობლემურ სესხად კლასიფიცირდება. ზოგადად, სესხის კლასიფიცირება პრობლემურ სესხად ხდება იმ შემთხვევაში, როდესაც ექვსი ქვეშ დგება კლიენტის მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება, მაგ. გაკოტრება ან სესხი იმყოფება 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებაში. საჭიროების შემთხვევაში, სესხების ამოღების ოფიცრებს ეხმარებიან სასამართლო დავების ოფიცრები (იურიდიული განყოფილება) ან/და აქტივების ან გირაოს გაყიდვის სპეციალისტები.

მთლიანი სასესხო პორტფელის საკრედიტო ხარისხის შეფასება ხორციელდება ყოველთვიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხშირად, რაც მოიცავს პორტფელის სტრუქტურისა და ხარისხის, რესტრუქტურიზებული სესხების, ჩამოწერების, სესხის დაფარვის კოეფიციენტის (შესაძლო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული ვადაგადაცილებული სესხების მოცულობასთან) და კონცენტრაციის რისკის ანალიზს. პროკრედიტ ბანკისთვის საკრედიტო პორტფელის ხარისხის ძირითადი მაჩვენებელია იმ პორტფელის წილი, რომელიც ვადაგადაცილებულია 30 დღეზე მეტი (PAR 30) ან 90 დღეზე მეტი (PAR 90) ხნით. ჩვენ, ასევე, ვაკვირდებით პრობლემური პორტფელის დაფარვის კოეფიციენტს, ანუ, თუ როგორ ფარავს შექმნილი შესაძლო დანაკარგების რეზერვი 30 დღეზე

და 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებულ სესხებს, რაც საკრედიტო პორტფელის რისკების ადეკვატურად დაფარვის მაჩვენებელს წარმოადგენს. ბანკი, ასევე, ახორციელებს რესტრუქტურიზებული სესხების პორტფელის, შესაბამისი რეზერვებისა და ჩამოწერების დონის დეტალურ მონიტორინგს.

გარდა ამისა, საკრედიტო პორტფელის ხარისხის მონიტორინგის მიზნით, ბანკში დანერგილია აქტივების ხარისხის სამი დამატებითი მაჩვენებელი, რომელთა საფუძველზეც ბანკის საკრედიტო პორტფელი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად: სტანდარტული, საყურადღებო და უიმედო სესხები. სესხებისთვის ამ კატეგორიების მინიჭების პროცესი ეფუძნება რისკის კლასიფიკაციის სისტემას და გაცემული სესხის დამატებით რისკის მახასიათებლებს (მაგ. სესხი რესტრუქტურიზებულია თუ არა). მაჩვენებლები ნათელ სურათს გვაძლევს ბანკის პორტფელის ხარისხის შესახებ და საკრედიტო რისკების მართვის პროცესს უწყობს ხელს.

კლიენტების საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკი არამატერიალურია ბანკისთვის სასესხო პორტფელის მაღალი ხარისხის დივერსიფიკაციის გამო. ეს დივერსიფიკაცია განპირობებულია სხვადასხვა ეკონომიკურ სექტორსა და რეგიონში მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტებით. გარდა ამისა, პროკრედიტ ბანკი ზღუდავს საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკს შემდეგი მოთხოვნების საშუალებით: მსხვილი სესხები (რომელიც ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 10%-ს აღემატება) საჭიროებს ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობას. არცერთი ცალკეული მსხვილი სესხი არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 25%-ს, ხოლო ბანკის მიერ გაცემული ყველა მსხვილი სესხის საერთო თანხა არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის 150%-ს.

9.2 კონტრაგენტის რისკი, ემიტენტის რისკის ჩათვლით

პროკრედიტ ბანკი კონტრაგენტის (მათ შორის ემიტენტის) რისკს განსაზღვრავს როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება კონტრაგენტის/ემიტენტის მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებების მთლიანად შეუსრულებლობის ან ნაწილობრივ ან ვადების დარღვევით შესრულებით. პროკრედიტ ბანკს კონტრაგენტის რისკი ძირითადად ლიკვიდურობის მართვის, მათ შორის და მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფლობის, გამო წარმოექმნება. გარდა ამისა, ბანკს აქვს მნიშვნელოვანი მოცულობის ლიკვიდური აქტივები განთავსებული საქართველოს ეროვნულ ბანკში, სავალდებულო მინიმალური რეზერვების სახით.

კონტრაგენტის რისკის მართვის მთავარი პრინციპია ბანკის ლიკვიდურობის უსაფრთხოდ და შეძლებისდაგვარად დივერსიფიცირებულად განთავსება. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ცდილობს ამ აქტივებიდან გარკვეული შემოსავლის მიღებას, უმთავრესი ამოცანაა, უზრუნველყოს უსაფრთხო განთავსება და დროული ხელმისაწვდომობა, ანუ კონტრაგენტის დაბალი რისკიანობა ლიკვიდური სახსრების განთავსების მთავარი განმაპირობებელია. შესაბამისად, ჩვენ ვმუშაობთ მხოლოდ ყურადღებით შერჩეულ, საიმედო, მაღალი საკრედიტო

რეიტინგის მქონე ბანკებთან; როგორც წესი, ლიკვიდურ სახსრებს განვათავსებთ მოკლე ვადით (ერთ თვემდე პერიოდით, მაგრამ, როგორც წესი, უფრო ხანმოკლე ვადებით) და ვიყენებთ ძალიან შეზღუდული რაოდენობის მარტივ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ემიტენტის რისკის მართვა იგივე პრინციპებით ხორციელდება. პროკრედიტ ბანკს ეკრძალება სპეკულაციურ ოპერაციებში მონაწილეობის მიღება. პრინციპში, ხდება მხოლოდ მაღალლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების შეძენა, როგორც წესი, მაქსიმუმ ერთ წლამდე ვადით. ადგილობრივ ვალუტაში ლიკვიდურობის დაბანდება უპირველესად ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის ფასიან ქაღალდებში ან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გამოშვებულ ობლიგაციებში. ევროსა ან აშშ დოლარში ლიკვიდური სახსრების განთავსება, მეორე მხრივ, ხდება ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) წევრ ქვეყნებში მოქმედ ბანკებში. საბაზრო ფასების ცვლილების გავლენა ბანკზე მინიმალურია. მიზეზები ისაა, რომ ფასიანი ქაღალდების მოცულობა საკმაოდ დაბალია, მათი გადახდის ვადა ხანმოკლეა და ემიტენტების შერჩევა ხდება სიფრთხილით, რისკების შეფასების კონსერვატიული კრიტერიუმების საფუძველზე.

როგორც წესი, ჩვენი კონტრაგენტები არიან საქართველოს ეროვნული ბანკი, საქართველოს სახელმწიფო და კომერციული ბანკები. რისკის ძირითადი ტიპებია: ნოსტრო ანგარიშებზე ნაშთები, მოკლევადიანი ანაბრები, მაღალლიკვიდური ფასიანი ქაღალდები და არამატერიალური მოცულობის დერივატივები ლიკვიდურობის მართვისა და ჰეჯირების მიზნებისთვის (კერძოდ, სავალუტო სვოპები).

ჩვენი კონტრაგენტისა და ემიტენტის რისკები ძალიან დაბალია კონსერვატიული საინვესტიციო სტრატეგიის შედეგად. გარკვეულწილად მაღალი კონცენტრაციის დონე არსებობს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ სავალდებულო მინიმალურ რეზერვებზე მოთხოვნის გამო. 2010 წლიდან, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფს უცხოურ ვალუტაში არსებული სავალდებულო რეზერვები დაზღვეული აქვს მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოს (MIGA) გარანტიით.

კონტრაგენტებსა და ემიტენტებთან დაკავშირებული რისკის მართვა ხორციელდება ლიმიტების სისტემის საფუძველზე. პროკრედიტ ბანკი ტრანზაქციებს ასრულებს მხოლოდ იმ კონტრაგენტებთან, რომლებსაც დეტალური ანალიზი უკვე ჩაუტარდათ და ლიმიტი დაუმტკიცდათ. ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) არაწევრ ქვეყნებში მოქმედი ბანკისთვის ან საბანკო ჯგუფისთვის საერთო ლიმიტი არ უნდა აღემატებოდეს პროკრედიტ ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO-ს ან რისკების მართვის კომიტეტის წინასწარი თანხმობის გარეშე. OECD-ის წევრ ქვეყნებში მოქმედი ბანკისთვის ზღვარი არის 25%. როგორც წესი, ბანკის მიერ განთავსებული ვადიანი ანაბრების მაქსიმალური ვადაა ერთი თვე; 3 თვეზე მეტი ვადა უნდა დაამტკიცოს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO-მ ან რისკების მართვის კომიტეტმა. მოცემული კომიტეტების თანხმობა, ასევე, სავალდებულოა ფასიან ქაღალდებში ჩადებული ნებისმიერი

ინვესტიციის შემთხვევაში (ადგილობრივ ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის ქაღალდების გარდა, რომელთა ნარჩენი ვადიანობა სამ თვეს შეადგენს).

რისკის კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით, თითოეული საბანკო ჯგუფისთვის და თითოეული სახელმწიფო ჯგუფისთვის (ცენტრალურ ბანკთან, სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ ორგანიზაციებთან) განსაზღვრულია დამატებითი მაქსიმალური ლიმიტი.

9.3 დერივატიული (წარმოებული) პოზიციებიდან გამომდინარე ვალდებულებების შესრულებლობის რისკი

პროკრედიტ ბანკში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები გამოიყენება ძალიან შეზღუდული მოცულობით. ისინი მხოლოდ უცხოური ვალუტის ჰეჯირებისთვის გამოიყენება; ბანკი არ უნდა დაკავდეს კერძო ან სპეკულაციური სავაჭრო ოპერაციებით. პროკრედიტ ბანკში გამოიყენება შემდეგი ფინანსური ინსტრუმენტები:

- სავალუტო სვოპები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით შესრულებულ გარიგებებში მონაწილეობის რისკის შემთხვევაში, იგივე რისკის კლასიფიკაცია, ლიმიტის განმსაზღვრელი და მონიტორინგის პროცესები გამოიყენება, რაც კონტრაგენტის რისკის შემთხვევაში. ბანკი სავალუტო სვოპებს ახორციელებს მხოლოდ პროკრედიტ ბანკ გერმანიასთან.

კონტრაგენტის ტიპისა და პროკრედიტ ბანკში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დაბალი მოცულობის გამო, კონტრაგენტის/ემიტენტის რისკსა და საბაზრო რისკებს შორის შესაძლო კორელაცია უმნიშვნელოა.

9.4 საკრედიტო რისკის სტანდარტიზებულ მიდგომაში გარე რეიტინგებისა და საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მეთოდების გამოყენება

პროკრედიტ ბანკი მხოლოდ სტანდარტიზებულ მიდგომას იყენებს, რათა განსაზღვროს საკრედიტო რისკის მოცულობა. პროკრედიტ ბანკი იყენებს სარეიტინგო სააგენტოს Fitch Ratings რეიტინგებს დავალიანების შემდეგი კლასების შესაფასებლად: "ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოები ან ცენტრალური ბანკები", "ინსტიტუტები" და "ინსტიტუტები და მოკლევადიანი საკრედიტო შეფასების მქონე იურიდიული პირები". ვინაიდან, როგორც წესი, ჩვენს კლიენტებს არ აქვთ სარეიტინგო სააგენტოს შეფასება, პროკრედიტ ბანკი არ იყენებს რეიტინგებს "იურიდიული პირებისა" და "საცალო" კლასების მიმართ.

იმ რისკის შემთხვევაში, სადაც არსებობს გარე საკრედიტო შეფასება, რისკის წონა განისაზღვრება ამ გარე რეიტინგის საფუძველზე. რეიტინგის არმქონე რისკებისთვის აღებულია შესაბამისი მშობელი კომპანიის რისკის წონა. ნებისმიერ სხვა შემთხვევაში, რისკი განიხილება როგორც სარეიტინგო სააგენტოს რეიტინგის არმქონე პოზიცია.

10 საბაზრო რისკები

საბაზრო რისკები არის ბაზრის ფასებში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად პოტენციური ზარალის რისკები (მაგ. სავალუტო კურსებში ცვლილების შედეგად). პროკრედიტ ბანკისთვის შესაბამისი საბაზრო რისკებია: სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი. პროკრედიტ ბანკი საბაზრო რისკებს ისე მართავს, რომ მათი გავლენა ბანკის საერთო რისკის პროფილზე მაქსიმალურად შეზღუდულია. ბანკის რისკების სტრატეგიის შესაბამისად, სპეკულაციური მიზნებისთვის სავალუტო რისკისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკის აღება დაუშვებელია; უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა და საპროცენტო განაკვეთის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება შესაძლებელია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნებისთვის ან ლიკვიდურობის მისაღებად. პროკრედიტ ბანკი მკაცრად იცავს არასავაჭრო საბანკო დაწესებულებისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

10.1 სავალუტო რისკი

ბანკი სავალუტო რისკს განსაზღვრავს, როგორც უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობით მიღებული ზარალის ან უარყოფითი გავლენის რისკს. სავალუტო რისკმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე და საზედამხებელო კაპიტალის კოეფიციენტების შემცირება გამოიწვიოს.

ნეგატიური შედეგი ვლინდება იმ შემთხვევაში, როდესაც უცხოური ვალუტით დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობა განსაზღვრავს და შესაბამისი უცხოური ვალუტის გათვლითი კურსები ლართან მიმართებაში ბანკისთვის არახელსაყრელი მიმართულებით (ეროვნული ვალუტის გაუფასურება) იცვლება. ძირითადი რისკის მაჩვენებელი, რომელიც თითოეული ვალუტის შემთხვევაში შეუსაბამობას ავლენს საბალანსო ანგარიშში, არის ღია სავალუტო პოზიცია (OCP). საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტი შეადგენს ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ამ ლიმიტიდან გადახვევას ამტკიცებს პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO ან რისკების მართვის კომიტეტი. რისკის დროულად შეფასების მიზნით, პროკრედიტ ბანკს დადგენილი აქვს ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებელი - CRR კაპიტალის 7.5%-იანი ბარიერი საერთო ღია სავალუტო პოზიციისთვის, ხოლო $\pm 5\%$ განისაზღვრა თითოეული ვალუტის ღია სავალუტო პოზიციისთვის.

სავალუტო რისკმა შეიძლება შეამციროს საზედამხებელო კაპიტალის კოეფიციენტები, რადგან ბანკის კაპიტალი ადგილობრივ ვალუტაშია წარმოდგენილი, ხოლო მისი აქტივების დიდი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში. ასეთ შემთხვევაში, ადგილობრივი ვალუტის გაუფასურება გამოიწვევს კაპიტალის ადეკვატურობის მნიშვნელოვან გაუარესებას, რადგან უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი აქტივების ღირებულება მოიმატებს (ლარის გაუფასურების გამო) და, შესაბამისად, ბანკს ექნება უფრო მეტი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, ხოლო ლარში დენომინირებული კაპიტალის მოცულობა უცვლელი დარჩება. ამ

რისკის შესამცირებლად, ბანკი მიზნად ისახავს ადგილობრივ ვალუტაში წარმოდგენილი აქტივების წილის გაზრდას. მინიმუმ კვარტალში ერთხელ, კაპიტალის ადეკვატურობის პროგნოზირების ფარგლებში, ტარდება სავალუტო რისკის სტრეს-ტესტები, რომლებიც ასახავს ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებზე გაცვლითი კურსის არახელსაყრელი განვითარების შედეგებს.

10.2 საპროცენტო განაკვეთის რისკი საბანკო წიგნში

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებით გამოწვეული ზარალის რისკი და წარმოიქმნება აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების ვადებს შორის სტრუქტურული შეუსაბამობის შედეგად. ის რეგულარულად ფასდება, მინიმუმ კვარტალში ერთხელ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მიზნით, პროგრედიტ ბანკი ორიენტირებულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით სესხების პორტფელის გაზრდაზე. ამ გზით, აქტივების გადაფასების ვადები შეიძლება უკეთ შეუთავსდეს ვალდებულებების გადაფასების ვადებს, მაშინაც კი, როდესაც ვალდებულებების დაფარვის ვადა სესხების დაფარვის ვადაზე ნაკლებია. ცვლადი განაკვეთის სესხების გამჭვირვალედ გაცემის მიზნით, საპროცენტო განაკვეთების განსაზღვრისას, ბანკი ორიენტირად იყენებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ საპროცენტო განაკვეთებს (ლიბორი, ევრობორი, სეზ-ის რეფინანსირების განაკვეთი). ადგილობრივ ვალუტაში საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიტიგაციის ფინანსური ინსტრუმენტები (ჰეჯები) ხელმისაწვდომი არ არის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის შეფასების, მონიტორინგისა და შეზღუდვის მიზნით ბანკი იყენებს მიდგომას, რომელიც ეფუძნება ვადიანობების გადაფასების ანალიზს. აქტივები და ვალდებულებები გადანაწილებულია სახელშეკრულებო პირობებით გათვალისწინებულ ვადებზე. ბანკი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს ორი მაჩვენებლის მიხედვით: EVI - ეკონომიკურ ღირებულებაზე გავლენა, შედარებით გრძელვადიანი პერსპექტივა, და IEI - საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი, 12-თვიანი პერსპექტივა.

მოდელი დაფუძნებულია საპროცენტო განაკვეთის მრუდის პარალელური ცვლილების შედეგებზე. ევროსა და აშშ დოლარში საპროცენტო განაკვეთის შოკი შეადგენს ± 200 საბაზისო პუნქტს, ხოლო ადგილობრივ ვალუტაში შოკის სიდიდე ისტორიული ანალიზის საფუძველზე მიიღება. მიმდინარე ანგარიშები და შემნახველი ანაბრები შეტანილია ვადიანობების გადაფასების ანალიზში გადაფასების მოსალოდნელი ვადების შესაბამისად. ეს ვადები მიღებულია ისტორიული მონაცემების ანალიზის შედეგად. პოლიტიკის მიხედვით დადგენილია, რომ ეკონომიკურ ღირებულებაზე გავლენა (EVI) ყველა ვალუტაში საპროცენტო განაკვეთის ერთდროული შოკის (გაზრდილი ან შემცირებული) სიმულაციის დროს არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის CRR კაპიტალის 15%-ს; გამონაკლისებს ამტკიცებს პროგრედიტ (საბანკო) ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტი; რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებელი თითოეულ ვალუტაში არის CRR კაპიტალის 10% (აბსოლუტური, გაუქვითავი

მაჩვენებელი თითოეული ვალუტისთვის). მოგება-ზარალზე ნეგატიური ეფექტი მნიშვნელოვნად ითვლება, თუ საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი აჭარბებს ბანკის CRR კაპიტალის 5%-ს (ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებელი). მთლიანი საპროცენტო შემოსავლების მაჩვენებელი არ უნდა აჭარბებდეს ბანკის CRR კაპიტალის 10%-ს (აბსოლუტული, გაუქვითავი მოცულობების ჯამი).

11 ლიკვიდურობის რისკები

11.1 ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი

ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი ეხება პროკრედიტ ბანკის მოკლევადიან და გრძელვადიან უნარს, სრულად და დროულად, თუნდაც სტრესულ სიტუაციებში, შეასრულოს თავისი ფინანსური ვალდებულებები.

ზოგადად, ბანკის ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკი ლიმიტირებულია იმ ფაქტით, რომ ბანკის მიერ გაცემული სესხების უდიდესი ნაწილი გაცემულია ყოველთვიური გადახდის პირობით, რომელიც დაფინანსებულია ძირითადად კლიენტთა დეპოზიტებით. დეპოზიტების მოზიდვის ოპერაციები ორიენტირებულია ბიზნეს კლიენტებისა და მეანაზრების სამიზნე ჯგუფზე, ვისთანაც მყარ ურთიერთობას ვამყარებთ. ფინანსურმა კრიზისმა აჩვენა, რომ კლიენტთა დეპოზიტები დაფინანსების სტაბილური და საიმედო წყაროა. 2017 წლის დეკემბრის ბოლოს, დაფინანსების ყველაზე დიდი წყარო კლიენტთა დეპოზიტებია.

ჩვენ მოკლევადიანი ლიკვიდურობის რისკს, სხვა ინსტრუმენტებთან ერთად, ვაფასებთ ლიკვიდურობის გეპის (ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების სხვაობა სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით) ანალიზით და ამ რისკის მონიტორინგს ვახორციელებთ 30-დღიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის (საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებელი - SLI) საფუძველზე, ასევე, ლიკვიდობის მინიმალური კოეფიციენტების შესაბამისად, რომელსაც განსაზღვრავს საქართველოს ეროვნული ბანკი (ეროვნული ბანკის ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი - LCR) და CRR (CRR ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი - CRR LCR). საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებლით ფასდება, თუ რამდენად საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს ბანკს მოსალოდნელ შემოსულ და გასულ ფულად სახსრებზე მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. გაანგარიშება ითვალისწინებს ბანკებში დეპოზიტების მოძრაობის ისტორიული ანალიზის შედეგად დეპოზიტების გადინებას. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტები გვიჩვენებს, თუ რამდენად საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს ბანკს იმისათვის, რომ დაფაროს მომდევნო 30 დღის განმავლობაში მოსალოდნელი დეპოზიტების გადინება, მძიმე ეკონომიკური შოკის სცენარის შემთხვევაშიც კი.

გარდა ამისა, ბანკს განსაზღვრული აქვს რისკის ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები, რომელთა მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება. ამ თვალსაზრისით მთავარი ინდიკატორია მაღალი ლიკვიდურობის აქტივების (HLA) მაჩვენებელი, რომელიც უზრუნველყოფს, რომ ბანკი ნებისმიერ დროს ფლობდეს საკმარისი მოცულობის მაღალი ლიკვიდურობის აქტივებს, რათა შეძლოს პროკრედიტ ჰოლდინგის მიერ განსაზღვრული გარკვეული დეპოზიტების გადინების უზრუნველყოფა.

ბაზრის რისკთან დაკავშირებული, კომბინირებული და გრძელვადიანი სტრეს-ტესტები ტარდება ყოველთვიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, უფრო ხშირად, რათა პროკრედიტ ბანკმა უზრუნველყოს საკმარისი ლიკვიდური სახსრების არსებობა მისი ვალდებულებების შესასრულებლად, რთულ პერიოდებშიც კი. დამატებით, ბანკს აქვს სამოქმედო გეგმა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით გაუთვალისწინებელი გარემოებების შემთხვევაში. თუ მოულოდნელი გარემოებები წარმოიქმნება და ბანკს არ აქვს საკმარისი ლიკვიდური სახსრები, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფს, ასევე, შემუშავებული აქვს სამოქმედო გეგმა ლიკვიდურობასთან დაკავშირებით გაუთვალისწინებელი გარემოებებისთვის, რომლის მიხედვითაც პროკრედიტ ჰოლდინგი წარმოადგენს ბანკის "დაფინანსების ბოლო წყაროს". პროკრედიტ ჰოლდინგი ლიკვიდური აქტივების სათანადო რეზერვს ინახავს ამ მიზნით. ლიკვიდური აქტივების რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის სტრეს-ტესტების საფუძველზე და კონტროლდება რეგულარულად.

ბანკის ლიკვიდურობის ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს ხაზინის განყოფილება ფულადი ნაკადების პროგნოზების საფუძველზე, რომელსაც ამტკიცებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) და ყოველდღიურ მონიტორინგს უწევს რისკების მართვის განყოფილება.

დაფინანსების რისკი არის დამატებითი დაფინანსების არმილების ან მნიშვნელოვნად მაღალი ხარჯებით მიღების საფრთხე. აქედან გამომდინარე, ეს რისკი ფარავს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების არასისტემური შედეგის დეტალებს. ეს რისკი მცირდება იმ ფაქტით, რომ დაკრედიტების ოპერაციებს, პირველ რიგში, ვაფინანსებთ საცალო კლიენტების დეპოზიტებიდან, რომელსაც ემატება საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების (IFIs) გრძელვადიანი სახსრები. ჩვენ ნაკლებად ვიყენებთ ბანკთაშორის და ფინანსურ ბაზრებს.

პროკრედიტ ბანკი დაფინანსების რისკს მართავს, აფასებს და ზღუდავს ბიზნესის დაგეგმვის, ვადიანობების გეპების ანალიზისა და შესაბამისი მაჩვენებლების მეშვეობით. ასევე, ბიზნესის დაგეგმვის პროცესში გამოვლენილი ბანკის დაფინანსების საჭიროებებს მონიტორინგი უტარდება და რეგულარულად გადაიხედება ჯგუფის დონეზე. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის ALCO და ბანკის ALCO მონიტორინგს უწევენ დაფინანსების გარე მომწოდებლებთან, განსაკუთრებით საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან, წარმოებული ყველა ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ტრანზაქციის მიმდინარეობას. პროკრედიტ ჰოლდინგი და პროკრედიტ ბანკი გერმანია, ასევე, გვთავაზობენ დროებით (შუალედურ) დაფინანსებას იმ

შემთხვევაში, თუ დაფინანსების მიღების ვადა გადაიწევს. დაფინანსების რისკის შესაფასებლად მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია დეპოზიტების კონცენტრაცია, რომელიც განისაზღვრება ბანკის საერთო სადეპოზიტო პორტფელში ათი უმსხვილესი დეპოზიტორის წილით, რაც არ უნდა აღემატებოდეს 15%-ს. ბანკს დამატებით დადგენილი აქვს ორი მაჩვენებელი, რომლებიც ზღუდავს ბანკთაშორის ბაზრიდან დაფინანსების მიღების მოცულობას.

11.2 დაჯავშნილი და თავისუფალი აქტივები

აქტივები ითვლება დაჯავშნილად, თუ ისინი დაგირავებულია ან განსაზღვრულია დასაგირავებლად გირაოს ხელშეკრულებებში ან სხვა ხელშეკრულებებში, რომელთა მიზანია, საბალანსო ან ბალანსგარეშე ანგარიშებით გათვალისწინებული ტრანზაქციების საკრედიტო შეფასების გაუმჯობესება, და შეუძლებელია ამ აქტივების აღნიშნული ხელშეკრულებების პირობებიდან (მაგ.: გირაო დაფინანსების მიზნით) გათავისუფლება.

პროკრედიტ ბანკს ძალიან მცირე მოცულობის დაჯავშნილი აქტივები აქვს, რადგან ბანკი საქმიანობას დიდწილად დეპოზიტებიდან აფინანსებს. დაჯავშნილი აქტივები ძირითადად მოიცავს ლარში დენომინირებულ აქტივებს, რომლებიც საქართველოს ეროვნულ ბანკთან გაფორმებულ გირაოს ხელშეკრულებებში გაითვალისწინება, თუ ბანკი 7-დღიან რეფინანსირების სესხს მიიღებს საქართველოს ეროვნული ბანკისგან. საქართველოს ეროვნულ ბანკში დაგირავების მიზნით, ეს აქტივები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოს ეროვნული ბანკის შესაბამისი ბრძანებით გათვალისწინებულ კრიტერიუმებს.

12 საოპერაციო რისკი

CRR-ის შესაბამისად, საოპერაციო რისკს განმარტავთ როგორც ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება არაადეკვატური ან წარუმატებელი შიდა პროცესების, ადამიანთა ქმედების ან სისტემების ან გარეშე მოვლენების შედეგად. ეს განმარტება მოიცავს თაღლითობის რისკს, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკებს, სამართლებრივ რისკს, რეპუტაციულ რისკსა და აუთოსორსინგის რისკს. ბანკში 2009 წლიდან დანერგილია საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც დამტკიცებულია ბანკის მენეჯმენტის მიერ და განახლდება ყოველწლიურად. პოლიტიკაში განსაზღვრული პრინციპები პასუხობს საოპერაციო რისკის მართვის სტანდარტიზებული მიდგომის მოთხოვნებს CRR-ის, სეზ-ის საოპერაციო რისკების მართვის შესახებ დებულებისა და საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად.

საოპერაციო რისკის მართვის მიზანია რისკების გამოვლენა ადრეულ ეტაპზე და ზარალის შემთხვევების გამეორების თავიდან აცილება. ძირითადი მართვის მექანიზმებია რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზა (RED), საოპერაციო და თაღლითობის რისკების ყოველწლიური შეფასებები, რისკების ძირითადი მაჩვენებლები (KRI) და ყველა ახალი მომსახურების და პროცესის სტრუქტურული ანალიზი - ახალი რისკის დამტკიცების (NRA) პროცესი.

რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზა შემუშავდა იმ მიზნით, რომ განხორციელდეს პროგრედიტ (საბანკო) ჯგუფში გამოვლენილი ყველა საოპერაციო რისკის შემთხვევის დოკუმენტირება, ანალიზი და ეფექტურად კომუნიცირება. ყველა პროგრედიტ ბანკი ახორციელებს რისკის შემთხვევების დოკუმენტირებას წარმოდგენილი სტრუქტურის გამოყენებით, რაც უზრუნველყოფს, საოპერაციო და თაღლითობის რისკების შემცირების ან თავიდან აცილების მიზნით, შესაბამისი გამოსასწორებელი ან პრევენციული ზომების გატარებას.

რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზაში დაფიქსირებული შემთხვევების ანალიზისგან განსხვავებით, წლიური რისკების შეფასებები სისტემატურად ხორციელდება იმისათვის, რომ გამოვლინდეს და შეფასდეს დამატებითი რისკები, ასევე, განისაზღვროს კონტროლის მექანიზმების ადეკვატურობა. ეს ორი მექანიზმი ერთმანეთს ავსებს და ასახავს პროგრედიტ ბანკის საოპერაციო რისკის პროფილის საერთო სურათს.

პოტენციურად გაზრდილი თაღლითობის რისკის შესაფასებლად, ასევე, გამოიყენება რისკის მაჩვენებლები საბანკო ოპერაციების კონკრეტულ სფეროსა თუ კონკრეტულ ფილიალებში. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს ამ მაჩვენებლების ანალიზსა და დამატებითი პრევენციული ზომების საჭიროებას.

საოპერაციო რისკის სრულფასოვანი მართვის განსახორციელებლად, აუცილებელია ყველა ახალი მომსახურების რისკების შეფასება დანერგვამდე, რაც განაპირობებს პოტენციური რისკების გამოვლენასა და მათი მართვის მექანიზმების დანერგვას (ახალი რისკების შეფასების პროცესი).

საინფორმაციო ტექნოლოგიების რისკების შემცირების მიზნით, პროგრედიტ (საბანკო) ჯგუფმა განსაზღვრა საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის, ბიზნესის უწყვეტობისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების სტანდარტები. ადგილობრივ დონეზე, პროგრედიტ ბანკი საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების მართვის სისტემაში აერთიანებს, ასევე, საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებს. ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და ბიზნესის უწყვეტობის რეგულარული კონტროლი არსებული პროცესებისა და პროცედურების ნაწილია. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს საინფორმაციო აქტივების კლასიფიკაციასა და ატარებს საინფორმაციო აქტივებთან დაკავშირებით რისკების ყოველწლიურ შეფასებას. ბანკში დანერგილი ბიზნესის უწყვეტობის სისტემა უზრუნველყოფს, რომ პერსონალის ყველა წევრს გათვითცნობიერებული აქვს ეს რისკები, იდენტიფიცირებულია განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი პროცესები და განსაზღვრულია შესაბამისი რესურსები.

ინფორმაცია საოპერაციო დანაკარგების მოცულობის შესახებ

		31-12-17	30-09-17	30-06-17
1	დანაკარგების მთლიანი მოცულობა	5,064	13,269	129,986
2	დანაკარგების მთლიანი მოცულობა, რომლებიც აღემატება 10,000 ლარს	0	0	129,317
3	მოვლენების რაოდენობა, რომელთა დანაკარგები აღემატება 10,000 ლარს	0	0	2
4	5 უმსხვილესი დანაკარგის საერთო მოცულობა	4,899	12,459	129,823

ცხრილი 11

13 ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსებისა და კანონით დასჯადი სხვა ქმედებების შედეგად წარმოქმნილი რისკები

ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენცია ბანკის ძირითადი ფუნქციაა. პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფის და პროკრედიტ ბანკის ბიზნესის ეთიკა და ძლიერი კორპორაციული ფასეულობები ამ კუთხით მნიშვნელოვან როლს თამაშობს. პროკრედიტ ბანკი საქართველო ყველა თავის მომხმარებელთან ურთიერთობაში თანმიმდევრულად იყენებს პრინციპს "იცნობდე შენს კლიენტს" (KYC). გარდა ამისა, ადგილობრივი წესებისა და რეგულაციების დაცვასთან ერთად, პროკრედიტ (საბანკო) ჯგუფი და პროკრედიტ ბანკი ასრულებენ გერმანიის ფულის გათეთრების შესახებ კანონისა და ევროკავშირის დონეზე მოქმედ მოთხოვნებს.

ანგარიშებსა და ტრანზაქციებზე მუდმივად დაკვირვების მიზნით, ბანკი იყენებს სპეციალურ პროგრამებს საექვო საქმიანობისა და საექვო წყაროებიდან შემოსული ფულის გამოყენებით საქმიანი ურთიერთობების გამოსავლენად. სისტემა საექვო საქმიანობის შესახებ ატყობინებს ბანკის AML ოფიცერს, რომელიც შემდეგ იკვლევს შესაბამისი გარიგების ან საქმიანი ურთიერთობის ისტორიას.

ბანკის AML სისტემა უზრუნველყოფს, რომ:

- ბანკს ჰყავს AML ოფიცერი, რომელიც დირექტორთა საბჭოს, ასევე პროკრედიტ ჰოლდინგში ჯგუფის AML ოფიცრის მიმართ რეგულარულ ანგარიშგებას აწარმოებს;
- ბანკი იყენებს მიდგომებს "იცნობდე შენს კლიენტს" და "იცნობდე შენს ბანკ-კორესპონდენტს" მისი კლიენტების კომპლექსურ შემოწმებასა და საკორესპონდენტო ურთიერთობებში;
- ჯგუფის AML-ი და ბანკი ყოველწლიურად აფასებენ პროკრედიტ ჯგუფში ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკს სპეციალურად შემუშავებული რისკის მოდელის საფუძველზე;
- ბანკის პერსონალს AML ტრენინგი უტარდება ბანკში მუშაობის დაწყებისთანავე, ხოლო შემდეგ - ტრენინგების გეგმის ფარგლებში;
- ბანკში არსებობს კლიენტებთან დაკავშირებული რისკების კლასიფიკაცია ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების თავიდან ასაცილებლად და გამოიყენება სათანადო კომპლექსური შემოწმებისა და მონიტორინგის პროცედურები;
- ბანკი იყენებს თანმიმდევრულ სტანდარტებს მონაცემებისა და ტრანზაქციების მონიტორინგისთვის და ითვალისწინებს საერთაშორისო სანქციებსა და ემბარგოებს.

14 კაპიტალის ადეკვატურობა

14.1 კაპიტალის მართვა

პროგრედიტ (საბანკო) ჯგუფისა და პროგრედიტ ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი პრინციპი არის მუდმივად კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნება. ბანკი არასოდეს არ იღებს უფრო მეტ რისკს, ვიდრე კაპიტალს შეუძლია დაფაროს. ამ პრინციპის მონიტორინგი ხორციელდება სხვადასხვა მაჩვენებლების გამოყენებით, რისთვისაც განისაზღვრა ადრეული იდენტიფიცირების მაჩვენებლები და ლიმიტები. საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან ერთად, პროგრედიტ ბანკი ხელმძღვანელობს დამატებითი მაჩვენებლებით, რომლებიც მოიცავს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებს კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულების (CRR) მოთხოვნების შესაბამისად, ძირითადი პირველადი კაპიტალის (Tier 1) ლევერეჯის კოეფიციენტს კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ დებულების (CRR) შესაბამისად და კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასებას.

კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია:

- საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა;
- შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველყოფა;
- ბანკში განსაზღვრულ კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა და საკმარისი კაპიტალის ბუფერების შექმნა ბანკის საქმიანობის უზრუნველსაყოფად;
- ბანკის მხარდაჭერა უწყვეტი განვითარების გეგმების განხორციელებაში.

პროგრედიტ (საბანკო) ჯგუფისთვის "პილარ 1"-ის მოთხოვნებს აწესებს და აკონტროლებს გერმანიის ფინანსური ზედამხედველობის ფედერალური დაწესებულება (BaFin) და სამეთვალყურეო კოლეჯი, გერმანიის საბანკო აქტის 8-ე მუხლის შესაბამისად.

პროგრედიტ ბანკი, პირველ რიგში, ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მოთხოვნებს.

საქართველოში, ბაზელის II და ბაზელის III-ის საფუძველზე შექმნილი ახალი კომბინირებული დებულება ძალაში შევიდა 2014 წელს. 2013 წლის 28 ოქტომბერს, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა გამოაქვეყნა "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულება" (საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N100/04 ბრძანება), რომელიც, თავის მხრივ, ეფუძნება სამ პილარს, როგორც ეს განსაზღვრულია საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის, ევროკავშირის კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ (EU) 575/2013 (CRR) დებულებისა და კაპიტალის მოთხოვნების შესახებ 2013/36/EUR (CRD IV) დირექტივის კაპიტალის ადეკვატურობის საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად.

14.2 პილარ 1-ისა და კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნები

2017 წლის დეკემბრიდან, ეროვნულმა ბანკმა ცვლილება შეიტანა პილარ 1-ითა და პილარ 2-ით განსაზღვრულ კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში და განსაზღვრა კაპიტალის დამატებითი ბუფერები. შემცირდა ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნები და დააწესა 4.5%, 6% და 8% მინიმალური მაჩვენებლები (ნაცვლად 7%, 8.5%, 10.5%), კაპიტალის დამატებითი ბუფერების გამოკლებით. სს პროგრედიტ ბანკი ვალდებულია ფლობდეს საკუთარ ფულად სახსრებს, რაც ნებისმიერ დროს ზემოაღნიშნული კაპიტალის მოთხოვნებზე მეტი ან კაპიტალის მოთხოვნების თანაბარი უნდა იყოს.

ზემოაღნიშნულ ცვლილებასთან ერთად, ძირითადი პირველადი კაპიტალის მეშვეობით ბანკებს მოეთხოვებათ კაპიტალის დამატებითი ე.წ. კომბინირებული ბუფერების დაცვა, რომელიც მოიცავს კონსერვაციის, კონტრაციკლურობისა და სისტემურობის ბუფერს. ამ მიზნით, კონსერვაციის ბუფერის განაკვეთად განისაზღვრა რისკის მიხედვით შეწონილი მთლიანი რისკის პოზიციების 2.5%, ხოლო კონტრაციკლური ბუფერის განაკვეთად 0%. კონტრაციკლური ბუფერი შეიძლება დაწესდეს რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციების 0%-დან 2.5%-ის შუალედის ფარგლებში. აღნიშნული გადაიხედება პერიოდულად, ფინანსური და მაკროეკონომიკური გარემოს საფუძველზე. სისტემურად მნიშვნელოვანი კომერციული ბანკებისათვის მოხდა სისტემურობის ბუფერის შემოღებაც. საქართველოს ეროვნული ბანკის შეფასებით, პროგრედიტ ბანკი არ არის სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკი, შესაბამისად ბანკს არ მოეთხოვება სისტემურობის ბუფერის დაცვა.

14.3 პილარ 2-ის მოთხოვნები

ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, კომერციულმა ბანკებმა პილარ 2-ის ფარგლებში უნდა შეინარჩუნონ კაპიტალის ადეკვატური ბუფერები იმ რისკებისთვის, რასაც სათანადოდ არ მოიცავს პილარ 1. აღნიშნული ჩარჩოს ფორმალიზებისა და დანერგვის მიზნით, სეპ-მა შეიმუშავა და დაამტკიცა "პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი".

წესის თანახმად, პილარ 2-ის ფარგლებში კაპიტალის მოთხოვნები მოიცავს არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის მოთხოვნას, რომელიც ამ დრომდე პილარ 1-ში იყო ინტეგრირებული.

ზემოაღნიშნული ბუფერის გარდა, პილარ 2-ის ჩარჩო განსაზღვრავს კაპიტალის ბუფერის მოთხოვნას საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკისათვის (როგორც სახელობითი კონცენტრაციის, ასევე სექტორული კონცენტრაციის რისკებისათვის), საზედამხედველო სტრეს-ტესტებზე დაყრდნობით განსაზღვრულ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერს და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ რისკების შეფასების საერთო პროგრამის ფარგლებში დაწესებულ წმინდა GRAPE (General Risk Assessment Process) ბუფერს.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ პილარ 2-ით გათვალისწინებული კაპიტალის ბუფერები პროპორციულად უნდა იყოს გათვალისწინებული კაპიტალის მოთხოვნებში (ძირითადი პირველადი კაპიტალი - 4,5%, პირველადი კაპიტალი 6% და საზედამხედველო კაპიტალი - 8%). აქედან გამომდინარე, პილარ 2-ით გათვალისწინებული კაპიტალის 56% დაცული უნდა იყოს ძირითადი პირველადი კაპიტალის ელემენტებით, ხოლო 75% - პირველადი კაპიტალის ელემენტებით (ცხრილი 12).

		ძირითადი პირველადი კაპიტალი	პირველადი კაპიტალი	საზედამხედველო კაპიტალი
პილარ 1	ბაზელ III მინიმალური მოთხოვნები	4.50%	6.00%	8.00%
	კონსერვაციის ბუფერი	2.50%	2.50%	2.50%
	კონტრციკლური ბუფერი	[0%-2.5%]	[0%-2.5%]	[0%-2.5%]
	სისტემური რისკის ბუფერი	n%	n%	n%
პილარ 2	არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი - სახელობითი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი - სექტორული	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%
	წმინდა GRAPE ბუფერი	n x (min)56%	n x (min)75%	n%

ცხრილი 12

მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნით, კომერციულ ბანკებს მიეცათ შესაბამისი ვადები (იხილეთ ქვემოთ მოცემული ცხრილი).

GRAPE ბუფერის განაწილება კაპიტალის ელემენტებს შორის	31-01-18	31-12-18	31-12-19	31-12-20	31-12-21
					და შემდეგ
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	0%	15%	30%	45%	56%
პირველადი კაპიტალი	0%	20%	40%	60%	75%
საზედამხედველო კაპიტალის	100%	100%	100%	100%	100%

ცხრილი 13

კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში შესული ცვლილებების თანახმად, თუ კომერციული ბანკი საზედამხედველო კაპიტალის ახალ მოთხოვნებს დაარღვევს, ეს განიხილება უპირველესად კომბინირებული ბუფერის მოთხოვნის დარღვევად. ასეთ შემთხვევაში, "კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ" განახლებული დებულების შესაბამისად, საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების, მათ შორის დივიდენდების, განაწილება აკრძალულია.

14.4 საზედამხედველო კაპიტალი

ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ძირითადი პირველადი კაპიტალი (საზედამხედველო კორექტირების შემდეგ 171მ ლარი). ბანკს არ გააჩნია დამატებითი პირველადი კაპიტალი. ძირითად პირველად კაპიტალს ემატება მეორადი კაპიტალი, რომელიც შედგება სუბორდინირებული სესხებისგან და საერთო რეზერვებისგან (46მ ლარი).

საზედამხედველო კაპიტალი		ლარში
N		
1	ძირითადი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	178,383,622
2	ჩვეულებრივი აქციები, რომლებიც აკმაყოფილებენ ძირითადი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	88,914,815
3	დამატებითი სახსრები ჩვეულებრივ აქციებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ ძირითადი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	36,388,151
4	აკუმულირებული სხვა სრული შემოსავალი	0
5	სხვა რეზერვები	0
6	გაუნაწილებელი მოგება (ზარალი)	53,080,655
7	ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	7,588,265
8	აქტივების გადაფასების რეზერვი	0
9	მოგებასა და ზარალში აქტივების არარეალიზებული გადაფასების შედეგად მიღებული აკუმულირებული მოგების ის ნაწილი, რომელიც აღემატება მოგებასა და ზარალში არარეალიზებული გადაფასების შედეგად ასახულ აკუმულირებულ ზარალს	0
10	არამატერიალური აქტივები	1,393,693
11	აქტივების კლასიფიკაციის შედეგად მიღებული რეზერვების უკმარისობა	0
12	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში	0
13	კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების კაპიტალში ორმხრივი მფლობელობა	0
14	ფულადი ნაკადების ჰეჯირების რეზერვი	0
15	გადავადებული საგადასახადო აქტივები, რომლებზეც არ ვრცელდება ზღვრული დაქვითვის მეთოდი (დაკავშირებული საგადასახადო ვალდებულების გამოკლებით)	0
16	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების ძირითადი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	0
17	აქციების ფლობა და სხვა სახით 10%-ზე მეტი წილის ფლობა კომერციული დაწესებულებების სააქციო კაპიტალში	6,194,572
18	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების ჩვეულებრივ აქციებში (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
19	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
20	დროებითი სხვაობებით წარმოშობილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს, დაკავშირებული საგადასახადო ვალდებულების გამოკლებით)	0
21	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები და გადავადებული საგადასახადო აქტივები, რომლებიც აღემატება ძირითადი პირველადი კაპიტალის 15% -ს	0
22	ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო დაქვითვები, რომლებიც გამოწვეულია დამატებითი პირველადი კაპიტალისა და მეორადი კაპიტალის უკმარისობით ინვესტიციების დაქვითვებისათვის	0
23	ძირითადი პირველადი კაპიტალი	170,795,357
24	დამატებითი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	0
25	ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
26	მათ შორის, კლასიფიცირებული კაპიტალად შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით	0
27	მათ შორის, კლასიფიცირებული ვალდებულებად შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით	0
28	დამატებითი სახსრები ინსტრუმენტებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
29	დამატებითი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	0
30	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
31	დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში ჯვარედინი მფლობელობა	0
32	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	0
33	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
34	დამატებითი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო დაქვითვები, რომლებიც გამოწვეულია მეორადი კაპიტალის უკმარისობით ინვესტიციების დაქვითვებისათვის	0
35	დამატებითი პირველადი კაპიტალი	0
36	მეორადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	46,397,618
37	ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	33,698,600
38	დამატებითი სახსრები ინსტრუმენტებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
39	საერთო რეზერვები საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების მაქსიმუმ 1.25%-ის ოდენობით	12,699,018
40	მეორადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	0
41	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	0
42	მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში ორმხრივი მფლობელობა	0
43	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	0
44	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღემატება 10%-იან ზღვარს)	0
45	მეორადი კაპიტალი	46,397,618

ძირითადი პირველადი კაპიტალი ექვემდებარება საზედამხედველო კორექტირებებს. ბანკის პირველადი კაპიტალიდან იქვეითება არამატერიალური აქტივები და ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში (აქციების 10%-ზე მეტი წილის შემთხვევაში).

საერთო რეზერვების მოცულობა, რომელიც გამოიყენება მეორადი კაპიტალის დათვლაში, ლიმიტირებულია საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების 1.25%-ის ოდენობით. ბანკის საერთო რეზერვი 2017 წლის დეკემბრის მდგომარეობით აღემატება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების 1.25%-ს, რაც ნიშნავს იმას, რომ 12,7მ ლარი, რომელიც შედის მეორად კაპიტალში, წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების 1.25%-ს.

ქვემოთ ცხრილში ნაჩვენებია საბალანსო უწყისისა და საზედამხედველო კაპიტალის ელემენტებს შორის კავშირი.

N	სტანდარტიზებული საზედამხებელო ანგარიშების საბალანსო ელემენტები	საბალანსო ღირებულება ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით	კავშირი კაპიტალის ცხრილთან
1	ნაღდი ფული	49,461,245	
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	138,313,735	
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	70,779,369	
4	ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	0	
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	27,544,988	
6.1	მთლიანი სესხები	1,005,539,351	
6.2	მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	-34,539,399	
6.2.1	მათ შორის სესხების შესაძლო დანაკარგების საერთო რეზერვი	-12,699,018	ცხრილი 14 (კაპიტალი), N39
6	წმინდა სესხები	970,999,952	
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	5,675,755	
8	დასაჯუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	0	
9	ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	6,349,795	
9.1	აქციების ფლობა და სხვა სახით 10%-ზე მეტი წილის ფლობა კომერციული დაწესებულებების სააქციო კაპიტალში	6,194,572	ცხრილი 14 (კაპიტალი), N17
9.2	მათ შორის მნიშვნელოვანი ინვესტიციები, რომლებიც შეზღუდულად აღიარდება	0	
9.3	მათ შორის 10%-ზე ნაკლები წილობრივი მფლობელობა, რომელიც შეზღუდულად აღიარდება	0	
10	ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	70,058,581	
10.1	მათ შორის არამატერიალური აქტივები	1,393,693	ცხრილი 14 (კაპიტალი), N10
11	სხვა აქტივები	13,614,590	
12	მთლიანი აქტივები	1,352,798,009	
13	ბანკების დეპოზიტები	86,985,600	
14	მიმდინარე დეპოზიტები (ანგარიშები)	208,237,251	
15	მოთხოვნამდე დეპოზიტები	217,327,549	
16	ვადიანი დეპოზიტები	199,848,835	
17	საჯუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები	0	
18	ნასესხები სახსრები	370,700,740	
19	დარიცხული გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები	8,364,500	
20	სხვა ვალდებულებები	18,144,912	
20.1	მათ შორის გარესაბალანსო ელემენტების საერთო რეზერვი	1,000,930	
21	სუბორდინირებული ვალდებულებები	64,805,000	
21.1	მათ შორის მეორად საზედამხებელო კაპიტალში ჩასათვლელო ინსტრუმენტები	33,698,600	ცხრილი 14 (კაპიტალი), N37
22	მთლიანი ვალდებულებები	1,174,414,387	
23	ჩვეულებრივი აქციები	88,914,815	ცხრილი 14 (კაპიტალი), N2
24	პრივილეგირებული აქციები	0	
25	მინუს: გამოსყიდული აქციები	0	
26	საემისიო კაპიტალი	36,388,151	ცხრილი 14 (კაპიტალი), N3
27	საერთო რეზერვები	0	
28	გაუნაწილებელი მოგება	53,080,655	ცხრილი 14 (კაპიტალი), N6
29	აქტივების გადაფასების რეზერვი	0	
30	სულ სააქციო კაპიტალი	178,383,622	

ცხრილი 15

14.5 რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები

სულ რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები არის საკრედიტო, საბაზრო და საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების ჯამი.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები მოიცავს საბალანსო და ბალანსგარეშე პოზიციებს და კონტრაგენტთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს.

ქვემოთ ცხრილში ნაჩვენებია აქტივებსა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებულ საბალანსო ელემენტებს შორის კავშირები.

N	სტანდარტიზებული საზედამხებველო ანგარიშგების საბალანსო ელემენტები	საბალანსო ღირებულებები ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებები	
			ელემენტი, რომელზეც არ ვრცელდება კაპიტალის მოთხოვნა ან ექვემდებარება კაპიტალიდან დაქვითვას	საკრედიტო რისკით შეწონვას დაქვემდებარებული საბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება
1	ნაღდი ფული	49,461,245		49,461,245
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	138,313,735		138,313,735
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	70,779,369		70,779,369
4	ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	-		
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	27,544,988		27,544,988
6.1	მოლოანი სესხები	1,005,539,351		1,005,539,351
6.2	მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	(34,539,399)		(34,539,399)
6	წმინდა სესხები	970,999,952		970,999,952
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	5,675,755		5,675,755
8	დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	-		
9	ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	6,349,795	6,194,572	155,223
10	ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	70,058,581	1,393,693	68,664,888
11	სხვა აქტივები	13,614,590		13,614,590
	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული საბალანსო ელემენტების ჯამური ღირებულება კორექტირებებამდე	1,352,798,009	7,588,265	1,345,209,744

ცხრილი 16

6.2 მილიონი ლარი წარმოადგენს სააქციო კაპიტალში, კერძოდ, შპს "პროკრედიტ ფროფერთი"-ისა და სს "კრედიტინფო საქართველო"-ს სააქციო კაპიტალში ინვესტიციებს, რომელთაგან 6.1 მლნ ლარი არის შპს "პროკრედიტ ფროფერთი"-ში განხორციელებული ინვესტიცია (ბანკი ფლობს მისი აქციების 100%). ეს თანხა გამოიქვითება პირველადი საერთო კაპიტალიდან საზედამხებველო კორექტირების დროს. შესაბამისად, ეს თანხა არ ექვემდებარება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას.

გარდა ამისა, არამატერიალური აქტივების მოცულობა, რომელიც, ასევე, გამოიქვითება პირველადი საერთო კაპიტალიდან, არ მონაწილეობს საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვაში.

გარესაბალანსო ელემენტების რისკის პოზიციის ღირებულება შემცირებულია სპეციალური რეზერვით - საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორით.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში აღწერილია გარესაბალანსო მუხლები სებ-ის სტანდარტიზებული ანგარიშგების მიხედვით:

N		31-12-18		
		ლარი	უცხ.ვალუტა	სულ
1	პირობითი და სახელშეკრულებო ვალდებულებები	32,218,208	44,327,783	76,545,991
1.1	გაცემული გარანტიები	20,667,622	22,387,109	43,054,731
1.2	აკრედიტაციები	0	530,777	530,777
1.3	კლიენტების მიერ აუთვსებელი ნაშთები	11,550,586	21,409,897	32,960,483
1.4	სხვა პირობითი ვალდებულებები	0	17,627	17,627
2	ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული გარანტიები	0	168,101,837	168,101,837
3	ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით დატვირთული ბანკის აქტივები	4,118,000	0	4,118,000
3.1	ბანკის ფინანსური აქტივები	4,118,000	0	4,118,000
3.2	ბანკის არაფინანსური აქტივები			0
4	ბანკის მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული გარანტიები	53,530,582	305,268,405	358,798,987
4.1	თავდებობა, სოლიდარული პასუხისმგებლობა	53,530,582	137,166,568	190,697,150
4.2	გარანტია			0
5	მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით ბანკის სასარგებლოდ დატვირთული აქტივები	260,236,873	1,074,984,166	1,335,221,039
5.1	ფულადი სახსრები	4,660,015	10,287,021	14,947,036
5.2	ძვირფასი ლითონები და ქვები	0	0	0
5.3	უძრავი ქონება	229,577,474	1,020,669,313	1,250,246,787
5.3.1	საცხოვრებელი	77,423,809	307,632,817	385,056,627
5.3.2	კომერციული	104,908,121	558,474,584	663,382,705
5.3.3	კომპლექსური ტიპის უძრავი ქონება	0	0	0
5.3.4	მიწის ნაკვეთები (შენობა ნაგებობების გარეშე)	47,243,595	153,370,451	200,614,046
5.3.5	სხვა	1,949	1,191,461	1,193,410
5.4	მომრავი ქონება	25,269,002	40,640,543	65,909,545
5.5	წილის გირავნობა	42,333	1,129,606	1,171,939
5.6	ფასიანი ქაღალდები	30,896	0	30,896
5.7	სხვა	657,154	2,257,683	2,914,836
6	წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	0	74,451,907	74,451,907
6.1	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ფარგლებში მისაღები თანხები		37,252,800	37,252,800
6.2	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ფარგლებში გასაცემი თანხები		37,199,107	37,199,107
6.3	საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ძირითადი თანხა			0
6.4	გაყიდული ოფციონები			0
6.5	ნაყიდი ოფციონები			0
6.6	სხვა წარმოებული ინსტრუმენტების ფარგლებში ბანკის პოტენციური მოთხოვნის ნომინალური ღირებულება			0
6.7	სხვა წარმოებული ინსტრუმენტების ფარგლებში ბანკის მიმართ პოტენციური მოთხოვნის ნომინალური ღირებულება			0
7	ბანკის ბალანსზე აუღიარებელი საკრედიტო მოთხოვნები			0
7.1	ბოლო 3 თვის განმავლობაში ბალანსიდან ჩამოწერილი საკრედიტო მოთხოვნების ძირითადი თანხა	351,780	1,047,752	1,399,532
7.2	ბოლო 3 თვის განმავლობაში ბალანსზე აუღიარებელი და ბალანსიდან ჩამოწერილი მისაღები პროცენტები და ჯარიმები	96,873	313,031	409,903
7.3	ბოლო 5 წლის განმავლობაში (ბოლო 3 თვის ჩათვლით) ბალანსიდან ჩამოწერილი საკრედიტო მოთხოვნების ძირითადი თანხა	7,175,074	33,724,035	40,899,109
7.4	ბოლო 5 წლის განმავლობაში (ბოლო 3 თვის ჩათვლით) ბალანსიდან ჩამოწერილი და ბალანსზე აუღიარებელი მისაღები პროცენტები და ჯარიმები	2,409,506	11,761,731	14,171,236
8	შეუქმევადი საოპერაციო იჯარა	324,704	450,914	775,618
8.1	ვადის გარეშე ხელშეკრულების ფარგლებში			0
8.2	1 წლამდე ვადით	4,624	450,914	455,538
8.3	1-დან 2 წლამდე ვადით	320,080		320,080
8.4	2-დან 3 წლამდე ვადით			0
8.5	3-დან 4 წლამდე ვადით			0
8.6	4-დან 5 წლამდე ვადით			0
8.7	5 წელზე მეტი ვადით			0
9	კაპიტალური დანახარჯების პოტენციური სახელშეკრულებო ვალდებულება			0

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია საზედამხედველო ანგარიშგებისთვის გამოყენებული სტანდარტიზებული საბალანსო ელემენტების ღირებულებებსა და კაპიტალის ადეკვატურობის გამოთვლის მიზნებისთვის გამოყენებულ პოზიციებს შორის განსხვავებები:

საბალანსო ელემენტების ღირებულებასა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებულ რისკის პოზიციებს შორის განსხვავებები		ლარი
1	საბალანსო ელემენტების ჯამური ნომინალური ღირებულება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვის მიზნებისთვის კორექტირებამდე	1,345,209,744
2.1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	76,422,831
2.2	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	37,199,107
3	საბალანსო და არასაბალანსო ელემენტების ჯამური ნომინალური ღირებულება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვის მიზნებისთვის კორექტირებამდე	1,458,831,681
4	კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისთვის გაუფასურებასთან დაკავშირებული საზედამხედველო კორექტირებების ეფექტი	18,998,195
5.1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვასთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი	-25,131,011
5.2	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვასთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი (ცხრილი CCR)	-36,455,125
6	სხვა კორექტირებების ეფექტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	
7	სულ საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიციები	1,416,243,741

ცხრილი 18

გარესაბალანსო პოზიციების ნომინალური ღირებულება, კონტრაგენტთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება და საერთო რეზერვი ემატება საბალანსო ელემენტების მუხლების ნომინალურ ღირებულებას. სულ საკრედიტო რისკის შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიციების მისაღებად სრულდება გარესაბალანსო და კონტრაგენტთან დაკავშირებული ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის გამოყენებით კორექტირება.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების თანხების დასათვლელად ბანკი იყენებს სტანდარტიზებულ მიდგომას. თითოეული რისკის პოზიცია მიეკუთვნება რისკის პოზიციის გარკვეულ კლასს. რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების დასათვლელად ხდება ყველა რისკის პოზიციისთვის წონის მინიჭება საქართველოს ეროვნული ბანკის „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ“ დებულების შესაბამისად (საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება №100/04).

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის მიტიგაციამდე გამოთვლილია რისკის პოზიციის კლასის მიხედვით. რისკის წონა დამოკიდებულია რისკის პოზიციის კლასზე.

მე-19 ცხრილში ნაჩვენებია ბანკის მთლიანი საბალანსო და გარესაბალანსო ღირებულებების განაწილება რისკის პოზიციის კლასებისა და შესაბამისი წონების მიხედვით.

ცხრილი გვიჩვენებს, რომ ბანკის უმსხვილესი რისკის პოზიციის კლასებია „უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები“, „უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ“, „უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და

ცენტრალური ბანკების მიმართ“ (ძირითად ნაწილს წარმოადგენს მინიმალური რეზერვები)
და „უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ“.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (საბალანსო და კრედიტ კონვერსიის ფაქტორის გათვალისწინებით გარესაბალანსო ელემენტები)

ლარში

N	რისკის წონებები აქტივების კლასები	0%		20%		35%		50%		75%		100%		150%		250%		საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის მიტოვებამდე
		საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	
1	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	39,316,797	0	0	0	0	0	0	0	0	0	126,740,358	0	0	0	0	0	126,740,358
2	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
3	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
4	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
5	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
6	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	0	0	70,315,367	0	0	0	549,393	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14,337,770
7	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	435,297,762	51,291,820	129,717	0	0	0	486,784,156
8	უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	0	0	0	0	0	0	0	0	553,681,940	0	0	0	647,173	0	0	0	416,232,214
9	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
10	ვადაგადაცილებული სესხები	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5,648,654	0	0	0	0	0	5,648,654
11	მაღალი საზედამხებდელი რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
13	მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
14	სხვა ერთეულები	49,461,245	0	0	0	0	0	0	0	0	0	76,906,907	0	0	0	5,512,626	0	90,688,472
სულ		88,778,042	0	70,315,367	0	0	0	549,393	0	553,681,940	0	644,593,681	51,291,820	776,889	0	5,512,626	0	1,140,431,625

საკრედიტო პორტფელის უდიდეს ნაწილს მიენიჭა რისკის პოზიციის კლასი - „უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები“, რომლის რისკის წონაა 75%, რადგან ბანკის ბიზნეს ოპერაციები ორიენტირებულია მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტებზე.

მეორე უმსხვილესი კატეგორიაა რისკის პოზიციის კლასი - "უპირობო ან პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ", რომლის რისკის წონაა 100%. ეს კლასი მოიცავს გარანტიებსა და აკრედიტივებს, ასევე საკრედიტო ხაზების და ბიზნეს ოვერდრაფტების გამოუყენებელ ნაწილს.

კლასი - "უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური ხელისუფლებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ" - მოიცავს როგორც საბალანსო, ისე გარესაბალანსო პოზიციებს.

ცხრილში ასევე ნაჩვენებია, რომ კლასს „უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ“ მინიჭებული აქვს 20%-იანი რისკის წონა. რისკის წონა ზემოაღნიშნულ კლასში დამოკიდებულია შესაბამისი კომერციული ბანკის სშგი-ს საკრედიტო შეფასებაზე. ბანკი ათავსებს ჭარბ ლიკვიდურობას მაღალი საკრედიტო რეიტინგების მქონე ბანკებში, შესაბამისად ამ კლასის თითქმის მთლიან ღირებულებას მიენიჭა დაბალი წონა (20%).

"სხვა ერთეულები" კლასის (77 მლნ ლარიდან 63 მლნ ლარი) ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ძირითადი საშუალებები.

სტანდარტიზებული მიდგომა - საკრედიტო რისკის მიტიგაცია				ლარი			
N	აქტივის კლასი	საბალანსო ელემენტები - რისკის პოზიციების ღირებულება	გარესაბალანსო ელემენტები		რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საკრედიტო რისკის მიტიგაციამდე	რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ეფექტის გათვალისწინებით	რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების სიმკვრივე $F = E/(a+c)$
			გარესაბალანსო ელემენტები ნომინალური ღირებულება	გარესაბალანსო ელემენტები კონვერსიის ფაქტორის გათვალისწინებით			
1	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	166,057,155			126,740,358	13,906,461	8%
2	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	0			0	0	
3	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	0			0	0	
4	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	0			0	0	
5	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	0			0	0	
6	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	70,864,761			14,337,770	14,337,770	20%
7	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	435,427,478	76,422,831	51,291,820	486,784,156	475,463,183	98%
8	უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	554,329,113			416,232,214	415,728,106	75%
9	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	0			0	0	
10	გადაუადგოლებული სესხები მაღალი საზღვარზედგელო რისკის კატეგორიაში შემავალი	5,648,654			5,648,654	5,648,654	100%
11	ერთეულები	0			0	0	
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0			0	0	
13	მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	0			0	0	
14	სხვა ერთეულები	131,880,778			90,688,472	90,688,472	69%
	სულ	1,364,207,939	76,422,831	51,291,820	1,140,431,625	1,015,772,647	72%

ცხრილი 20

14.6 საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მექანიზმები

საკრედიტო რისკისთვის კაპიტალის მოთხოვნის გაანგარიშებისას, ბანკი საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით შემდეგ ინსტრუმენტებს იყენებს:

- გარანტია

- დეპოზიტით უზრუნველყოფა

ბანკი იყენებს მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოდან (MIGA) მიღებულ გარანტიას. მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტო მსოფლიო ბანკის ჯგუფის წევრია და კლასიფიცირდება, როგორც მრავალმხრივი განვითარების ბანკი. სააგენტოს მიზანია პირდაპირი ინვესტიციების ხელშეწყობა განვითარებად ქვეყნებში, რასაც ის ახორციელებს გარანტიების შეთავაზებით, პოლიტიკური რისკებისგან დაცვის უზრუნველსაყოფად. მრავალმხრივი საინვესტიციო გარანტიების სააგენტოს რისკის წონა არის 0%, საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების შესაბამისად. გარანტიის თანხა, რომელიც განისაზღვრა 2015 წლის ნოემბერში და რომლის მიზანია საკრედიტო რისკების მიტიგაცია, შეადგენს 43.5 მლნ აშშ დოლარს (113 მლნ ლარი). ბანკი ამ გარანტიას იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ აშშ დოლარსა და ევროში დენომინირებული სავალდებულო რეზერვების შემთხვევაში.

2015 წლის ნოემბრიდან, უზრუნველყოფის სახით ასევე გამოიყენება დეპოზიტები, რაც ამცირებს განსაკუთრებით კლიენტთა სესხებისა და გარანტიების საბალანსო და გარესაბალანსო პოზიციებს (ქვემოთ ცხრილში იხილეთ პოზიციები: კორპორატიული სესხები, საცალო სესხები და გარანტიები). დეპოზიტით მიტიგაციის ძირითადი კრიტერიუმებია:

- დეპოზიტის ვალუტა უნდა ემთხვეოდეს სესხის/გარანტიის ვალუტას;
- მიტიგაცია ითვალისწინებს მხოლოდ იმ მოცულობას, რომელიც ფულადი გირაოთი არის უზრუნველყოფილი.

საკრედიტო რისკის მიტიგაციის კონცენტრაცია დაბალია. 2017 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, მიტიგაციის მოცულობა დაახლოებით 125 მლნ ლარს შეადგენდა, რაც სულ საბალანსო და გარესაბალანსო რისკით შეწონილი აქტივების 12%-ის ექვივალენტია.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია გამოყენებული მიტიგაციის ტიპები რისკის კლასების მიხედვით:

N		კრედიტის დაფინანსებული უზრუნველყოფა										
		სამალანსო ელემენტების ერთმანეთთან ურთიერთგაქვითვა	სადეპოზიტო ანგარიშზე განთავსებული ფულადი სახსრები ან ფლუიან გათანაბრებული ფინანსური ინსტრუმენტები	ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების, რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების, საჯარო დაწესებულებების, მრავალმხრივი განვითარების ბანკებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ გამოშვებული საცალო ფასიანი ქაღალდები	კომერციული ბანკების, რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების, საჯარო დაწესებულებებისა და მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიერ გამოშვებული საცალო ფასიანი ქაღალდები	სხვა დაწესებულებების მიერ გამოშვებული საცალო ფასიანი ქაღალდები, რომლის საკრედიტო ხარისხი კორპორატიული კლიენტების მიმართ რისკის პოზიციების სეზ-ის მიერ დადგენილი შეწონვის წესით შესაბამეა მე-3 ან უკეთეს ბიჯს	მოკლევადიანი საკრედიტო შეფასების მქონე საცალო ფასიანი ქაღალდები, რომლის საკრედიტო ხარისხი მოკლევადიანი რისკის პოზიციების შეწონვის სეზ-ის მიერ დადგენილი წესით შესაბამეა მე-3 ან უკეთეს ბიჯს	წილი კაპიტალში ან კონვერტირებადი ობლიგაციები, რომლებიც შედის მთავარ ინდექსში	ოქროს სტანდარტული ზოდი ან მისი ექვივალენტი	კომერციული ბანკების მიერ გამოშვებული საკრედიტო შეფასების არ მქონე საცალო ფასიანი ქაღალდები	წილი კოლექტიურ საინვესტიციო სექტორში	
1	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0	11,320,973	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	0	504,108	0	0	0	0	0	0	0	0	
9	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
10	ვადააგადაიღებული სესხები	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	მაღალი საზედამხედველო რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13	მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	სხვა ერთეულები	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	სულ	0	11,825,081	0	0	0	0	0	0	0	0	

N		კრედიტის დაუფინანსებელი უზრუნველყოფა						
		ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების უზრუნველყოფა	რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების უზრუნველყოფა	მრავალმხრივი განვითარების ბანკების უზრუნველყოფა	საერთაშორისო ორგანიზაციების უზრუნველყოფა	საჯარო დაწესებულებების უზრუნველყოფა	კომერციული ბანკების უზრუნველყოფა	სხვა კორპორატიული პირების უზრუნველყოფა, რომელთა საკრედიტო ხარისხი კორპორატიულ კლიენტების მიმართ რისკის პოზიციების სეზ-ის მიერ დადგენილი შეწონვის წესით შესაბამეზა მე-2 ან უკეთეს ბიჯს
1	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	0	0	112,833,897		0	0	0
2	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	0	0	0		0	0	0
3	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	0	0	0		0	0	0
4	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	0	0	0		0	0	0
5	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	0	0	0		0	0	0
6	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	0	0	0		0	0	0
7	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0	0	0		0	0	0
8	უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	0	0	0		0	0	0
9	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	0	0	0		0	0	0
10	ვადააგადაიღებული სესხები	0	0	0		0	0	0
11	მაღალი საზედამხედველო რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	0	0	0		0	0	0
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0	0	0		0	0	0
13	მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	0	0	0		0	0	0
14	სხვა ერთეულები	0	0	0		0	0	0
სულ		0	0	112,833,897		0	0	0

N		სულ საბალანსო	სულ	სულ საკრედიტო რისკის
		ელემენტების	გარესაბალანსო	
		საკრედიტო	ელემენტების	მიტიგაცია
		მიტიგაცია	საკრედიტო	მიტიგაცია
1	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	112,833,897		112,833,897
2	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	0		0
3	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	0		0
4	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	0		0
5	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	0		0
6	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	0		0
7	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	6,149,278	5,171,695	11,320,973
8	უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	504,108		504,108
9	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	0		0
10	ვადაგადაცილებული სესხები	0		0
11	მაღალი საზედამხედველო რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	0		0
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	0		0
13	მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	0		0
14	სხვა ერთეულები	0		0
	სულ	119,487,284	5,171,695	124,658,978

ცხრილი 21

კონტრაგენტის საკრედიტო რისკი უკავშირდება ტრანზაქციის განხორციელებამდე კონტრაგენტის მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკს. ბანკი SWAP ტრანზაქციებს ახორციელებს მხოლოდ პროკრედიტ ჰოლდინგის შვილობილ ბანკთან - პროკრედიტ ბანკ გერმანიასთან. როგორც წესი, სვოპების ვადა არის 3 თვემდე და იწონება 2% რისკის წონით, სეზ-ის დებულების შესაბამისად.

კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

ლარში

N	ნომინალური ღირებულება	პროცენტი	რისკის პოზიციების ღირებულება	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები
1	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტები	37,199,107	743,982	0	743,982	0	0	0	0	0	0	148,796
1.1	კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით	37,199,107	743,982	0	743,982	0	0	0	0	0	0	148,796
1.2	კონტრაქტები 1–დან 2 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3	კონტრაქტები 2–დან 3 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4	კონტრაქტები 3–დან 4 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.5	კონტრაქტები 4–დან 5 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.6	კონტრაქტები 5 წელზე მეტი ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული კონტრაქტები	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1	კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	კონტრაქტები 1–დან 2 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3	კონტრაქტები 2–დან 3 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4	კონტრაქტები 3–დან 4 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5	კონტრაქტები 4–დან 5 წლამდე ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.6	კონტრაქტები 5 წელზე მეტი ვადით	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	სულ	37,199,107	743,982	0	743,982	0	0	0	0	0	0	148,796

ცხრილი 22

საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიცია უდრის კრებსით საერთო ღია სავალუტო პოზიციას. ბანკის სავალუტო რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად, ბანკი არ ახორციელებს სპეკულაციურ ტრანზაქციებს და მაქსიმალურად ცდილობს შეინარჩუნოს ღია სავალუტო პოზიცია მკაცრი შიდა ლიმიტების ფარგლებში.

ბანკი ვალდებულია, შეინარჩუნოს საოპერაციო რისკებისთვის კაპიტალის მინიმალური დონე. საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების გაანგარიშებისთვის ბანკი იყენებს ძირითადი ინდიკატორის მეთოდს.

ინფორმაცია საოპერაციო რისკების ძირითადი (საბაზისო) ინდიკატორის მეთოდის მიზნებისათვის გამოყენებულ შემოსავლებზე

ლარში

N	2016	2015	2014	წმინდა საპროცენტო და წმინდა არასაპროცენტო შემოსავლების ჯამის საშუალო მაჩვენებელი ბოლო სამი წლის მანძილზე	საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები
1	64,654,951	64,942,393	64,745,237		
2	22,587,114	23,647,718	20,345,804		
3	-301,194	-482,330	-545,446		
4	87,543,259	89,072,442	85,636,487	87,417,396	163,907,617

ცხრილი 23

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების ღირებულება მიტიგაციის შემდეგ:

რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

ლარში

N		31-12-17	30-09-17
1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,015,921,443	1,306,307,720
1.1	საბალანსო ელემენტები	969,652,522	891,875,472
1.1.1	მათ შორის: ზღვრული დაქვითვის მეთოდს დაქვემდებარებული რისკის პოზიციები, რომლებიც არ იქვითება კაპიტალიდან (რომლებიც იწონება 250%-ში)		
1.2	გარესაბალანსო ელემენტები	46,120,125	46,438,198
1.3	სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი *		367,756,812
1.4	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	148,796	237,238
2	საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	8,137,857	14,584,402
3	საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	163,907,617	124,622,258
4	სულ რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,187,966,918	1,445,514,379

ცხრილი 24

*სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი ამოღებულია რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივებიდან, რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების დათვლის მეთოდოლოგიის ცვლილების გამო, კერძოდ, "სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები" აღარ მონაწილეობს რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების გაანგარიშებაში. აღნიშნული აისახა კაპიტალის ბუფერის მოთხოვნებში, პილარ 2-ის ფარგლებში.

საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები 2017 წლის დეკემბერში გაიზარდა დაახლოებით 40 მლნ ლარით. ეს ცვლილება გამოწვეულია ახალი დებულების მიხედვით დადგენილი გაანგარიშების მეთოდოლოგიით.

14.7 ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხედველო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის კავშირი

ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხედველო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის კავშირი

ლარი

აქტივები (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო ღირებულებები	საბალანსო ღირებულებები ფასს-ის მიხედვით საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოყენებული კონსოლიდაციის დონეზე (ინდივიდუალური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებები ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებების გადაყვანა სტანდარტიზებული საზედამხედველო ანგარიშგების ფორმატში													
				1	2	3	4	5	6.1	6.2	6	7	8	9	10	11	12
				ნაღდი ფული	ფულადი სახსრები (საბანკო) ერთეულ ნაწიში	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	ფასიანი ქაღალდები დიპლომატიური იტერიტორიების	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	მოლასი სესხები	მარგეს სესხები მესხლო დასაქვრების რეზერვ	წმინდა სესხები	დირექტული მასალები პროცენტები და დივიდენდები	დასაკუთრებული ურთიფი და მორთა ქონება	რეცესიციები საწვავში კაპიტალი	მართავი საშუალებები არამატერიალური აქტივები	სხვა აქტივები	ბოლანი აქტივები
ფულადი სახსრები და სხვა-ში არსებული ნაშთები	266,103,115	266,103,115	266,905,593	49,461,245	138,313,735	56,329,866		22,784,988				15,758					266,905,593
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ მოგება ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები	16,170,630	16,168,199	16,102,612			14,449,503						7,465				1,645,644	16,102,612
გასაყვანად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	338,713	338,713	0														0
კლიენტებზე გადებული სესხები და ავანსები	5,176,774	11,276,774	11,292,469					4,760,000				182,674		6,349,795			11,292,469
საინვესტიციო ქონება	987,337,490	987,337,490	976,469,809						1,005,539,351	-34,539,399	970,999,952	5,469,857					976,469,809
არამატერიალური აქტივები	7,102,074	5,512,626	5,512,626												5,512,626		5,512,626
მართავი საშუალებები	1,393,693	1,393,693	1,393,693												1,393,693		1,393,693
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	63,152,262	63,152,262	63,152,262												63,152,262		63,152,262
გადაყვანებული საგადასახადო აქტივები	1,531,734	1,571,146	4,552,330													4,552,330	4,552,330
სხვა აქტივები	10,231,536	6,302,696	7,041,465													7,041,465	7,041,465
ბოლანი აქტივები	1,358,538,022	1,359,157,014	1,352,798,009	49,461,245	138,313,735	70,779,369	0	27,544,988	1,005,539,351	-34,539,399	970,999,952	5,675,755	0	6,349,795	70,058,581	13,614,590	1,352,798,009

ვალდებულებები (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო ღირებულებები	საბალანსო ღირებულებები ფასს-ის მიხედვით საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოყენებულ კონსოლიდაციის დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებები ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებების გადაყვანა სტანდარტიზებული საზედამხედველო ანგარიშგების ფორმატში									
				13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
				ბანკების დეპოზიტები	მიმდინარე დეპოზიტები (ანგარიშები)	მოთხოვნაზე დეპოზიტები	ვადიანი დეპოზიტები	საკუთარი საკალო ფასიანი ქაღალდები	ნასესხები სახსრები	დარიცხული გადასახადო პროცენტები და დივიდენდები	სხვა ვალდებულებები	სუბინდიტირებული ვალდებულებები	ბოლანი ვალდებულებები
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ მოგება ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით	48,639,382	48,639,382	48,369,906	46,628,400						106,031	1,635,474		48,369,906
კლიენტთა ანგარიშები	45	45	0										0
სხვა ნასესხები სახსრები	629,058,834	630,657,063	633,710,937		208,206,483	217,327,549	199,848,835			4,317,170	4,010,900		633,710,937
სუბინდიტირებული სესხები	411,946,327	411,946,327	414,322,245	40,357,200					370,700,740	3,264,305			414,322,245
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება	64,967,283	64,967,283	65,396,160							591,160		64,805,000	65,396,160
სხვა ვალდებულებები	0	0	2,980,883							2,980,883			2,980,883
სხვა ანარიცხები	4,309,489	4,155,401	6,811,244		30,768					6,694,642			6,811,244
	577,168	577,168	1,330,493							85,834	1,330,493		1,330,493
გადაყვანებული საგადასახადო ვალდებულებები	937,219	937,219	1,492,520								1,492,520		1,492,520
ბოლანი ვალდებულებები	1,160,435,747	1,161,879,888	1,174,414,387	86,985,600	208,237,251	217,327,549	199,848,835	0	370,700,740	8,364,500	18,144,912	64,805,000	1,174,414,387

კაპიტალი (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ანგარიშგებაში მოცემული საბალანსო ღირებულებები	საბალანსო ღირებულებები ფასს-ის მიხედვით საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოყენებულ კონსოლიდაციის დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებები ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებების გადაყვანა სტანდარტიზებული საზედამხედველო ანგარიშგების ფორმატში							
				23	24	25	26	27	28	29	30
				ჩვეულებრივი აქციები	პრივილეგირებული აქციები	მარგეს გამოყვანილი აქციები	საემისიო კაპიტალი	საერთო რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	აქციების გადაყვანის რეზერვი	სულ სააქციო კაპიტალი
სააქციო კაპიტალი	88,914,815	88,914,815	88,914,815	88,914,815							88,914,815
საემისიო კაპიტალი	36,388,151	36,388,151	36,388,151				36,388,151				36,388,151
გაუნაწილებელი მოგება	72,799,308	71,974,159	53,080,655						53,080,655		53,080,655
სულ კაპიტალი	198,102,275	197,277,126	178,383,622	88,914,815	0	0	36,388,151	0	53,080,655	0	178,383,622

კონსოლიდაციის აღრიცხვისა და რეგულირების ფარგლებს შორის ძირითადი განსხვავებები გამოწვეულია შემდეგი მიზეზებით:

- აქტივები

ფასს-ის მიხედვით, ნოსტრო ანგარიშების ნაშთები მიეკუთვნება კატეგორიას "ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები", მაგრამ საზედამხედველო ანგარიშების მიხედვით ეს თანხები აღირიცხება "სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნებში". 2017 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ნოსტრო ანგარიშების მოცულობა დაახლოებით 56 მლნ ლარს შეადგენდა, რამაც გამოიწვია მოცემული სხვაობა ამ ორ მუხლს შორის: "ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები" და "სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნები".

ანგარიში "წმინდა სესხები" არის სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვებით შემცირებული საკრედიტო პორტფელი. სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების მოცულობა, საზედამხედველო მიზნებისთვის, ბევრად აღემატება ფასს-ის მიხედვით სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვების მოცულობას (განსხვავება შეადგენს დაახლოებით 16 მლნ ლარს). გარდა ამისა, სესხებზე დარიცხული პროცენტი ასევე შედის "წმინდა სესხების" ანგარიშში. საზედამხედველო საბუღალტრო აღრიცხვის მიხედვით, დარიცხული პროცენტი ერთი თვის განმავლობაში გროვდება, ხოლო ფასს-ის მიხედვით - სამი თვის განმავლობაში. ფასს-ით გათვალისწინებული დარიცხული პროცენტის მოცულობა 1.2 მლნ ლარით მეტია.

- ვალდებულებები

საზედამხედველო საბუღალტრო აღრიცხვის მიხედვით, პროგრედიტ ჰოლდინგის მიერ განთავსებული თანხები "სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნებში" აღირიცხება, ხოლო ფასს-ის მიხედვით, "საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან ნასესხებ თანხებში" შედის, რაც 40 მლნ ლარის განსხვავებას იწვევს.

- სააქციო კაპიტალი

"გაუნაწილებელ მოგებაში" 19 მლნ ლარის სხვაობა ძირითადად გამოწვეულია სესხებზე შესაძლო დანაკარგების სხვადასხვა რეზერვებით.

14.8 შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკში ნებისმიერ დროს საკმარისი შიდა კაპიტალის არსებობა პროგრედიტ ჯგუფის მასშტაბით რისკების მართვისა და შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების პროცესების ძირითადი ელემენტია. შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების კონტექსტში, ჩვენი კონკრეტული რისკის პროფილიდან გამომდინარე, კაპიტალის საჭიროება დარდება კაპიტალის არსებულ რესურსებს, რაც უზრუნველყოფს, რომ პროგრედიტ ბანკის კაპიტალიზაცია ნებისმიერ დროს ჩვენი რისკის პროფილისთვის საკმარისი იყოს. ეს არის

რეგულარული პროცესი, რომელიც ზრდის ჯგუფის/ბანკის ინფორმირებულობას ჩვენი კაპიტალის მოთხოვნებისა და რისკების შესახებ.

მეთოდები, რომლებსაც ჩვენ ვიყენებთ ბანკის წინაშე არსებული სხვადასხვა რისკების დასაფარად აუცილებელი ეკონომიკური კაპიტალის ოდენობის გაანგარიშებაში, დაფუძნებულია სტატისტიკურ მოდელებზე, თუ შესაბამისი მოდელები არსებობს. ჩვენი შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების მიზანია, რომ ბანკმა გაუძლოს ძლიერი შოკის სცენარებს. ჩვენი აზრით, 2009 და 2010 წლების ფინანსურმა კრიზისმა ხაზი გაუსვა რისკებისა და კაპიტალის მართვის კონსერვატიული მიდგომის აუცილებლობას და ამ პერიოდში განვითარებულმა მოვლენებმა დაადასტურა პროგრედიტ ჯგუფის, ასევე პროგრედიტ ბანკის, სიმტკიცე რთულ ეკონომიკურ გარემოსთან გამკლავებაში. მთელი ამ ხნის განმავლობაში, ბანკმა კაპიტალის მაღალი დონე აჩვენა და შექმნა ბუფერები დამატებითი ზარალის დაფარვისთვის, ეკონომიკური მდგომარეობის კიდევ უფრო გაუარესების შემთხვევაში.

შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის კონცეფციის მიხედვით, ჩვენ ნებისმიერ დროს უნდა შეგვეძლოს, შევასრულოთ ჩვენი არასუბორდინირებული ვალდებულებები მოულოდნელი ზარალის მოცულობის მიუხედავად, როგორც ნორმალური საქმიანობის დროს, ისე სტრეს-სცენარებში. ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა 2017 წლის განმავლობაში საკმარისი იყო ნებისმიერ დროს.

რისკების დასაფარად აუცილებელი ეკონომიკური კაპიტალის გაანგარიშებისას, ჩვენ რისკის შეფასების ერთწლიან პერიოდს ვიყენებთ. მატერიალური რისკები და თითოეული რისკისთვის განსაზღვრული ლიმიტები ასახავს ბანკის კონკრეტული რისკის პროფილს და ეფუძნება ყოველწლიურად ჩატარებულ რისკების ინვენტარიზაციას.

სტრეს-ტესტები

სტრეს-ტესტები ტარდება რეგულარულად, მინიმუმ თვეში ერთხელ და განსაკუთრებულ შემთხვევებში უფრო ხშირად, ბანკის მდგრადობის შემოწმების მიზნით. ტარდება სხვადასხვა ტიპის ანალიზი, ინდივიდუალური რისკის ტიპების მარტივი სენსიტიურობის ანალიზით დაწყებული და სცენარებზე დაფუძნებული ანალიზით დამთავრებული, რომლის დროსაც რამდენიმე ან ყველა რისკის ფაქტორი ერთდროულად ისტრესება. სტრეს-სცენარების შედეგების ანალიზი, ასევე, მოიცავს მძიმე ეკონომიკური კრიზისის ანალიზს.

სცენარები ეხება როგორც ისტორიულ, ისე ჰიპოთეტურ სტრესულ სიტუაციებს. ეს სიტუაციები, სხვა საკითხებთან ერთად, მოიცავს მაკროეკონომიკური პირობების მნიშვნელოვანი გაუარესებისა და ერთდროული მასშტაბური ეკონომიკური კრიზისის ამსახველ ვარაუდებს. სცენარების შერჩევის დროს გათვალისწინებულია ბანკის სტრატეგიული მიმართულებები და შესაბამისი ეკონომიკური გარემო.

სტრეს-ტესტების შედეგებმა აჩვენა, რომ მძიმე სტრესულ მდგომარეობაში ბანკის წინაშე არსებული რისკები არ აღემატება რისკების დაფარვისთვის განკუთვნილ და ხელმისაწვდომ რესურსებს (Resources available to cover risks - RatCR), რაც იმას ნიშნავს, რომ ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობა საკმარისია ნებისმიერ დროს, სტრესულ პირობებშიც კი. პროგრედიტ ბანკის შიდა კაპიტალის ადეკვატურობის ანალიზის შედეგად დადასტურდა, რომ ბანკს კაპიტალიზაციის ადეკვატური დონე ექნება უკიდურესად არასასურველი პირობებშიც.

15 ანაზღაურების პოლიტიკა

15.1 შრომის ანაზღაურების პრინციპები

პროგრედიტ ბანკის პერსონალის მართვის მეთოდის საერთო მიზნებია ჩვენს პერსონალსა და პროგრედიტ ბანკს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარება, ასევე თანამშრომლებში პასუხისმგებლობით სავსე ქცევის ხელშეწყობა. პროგრედიტ ჰოლდინგი განსაზღვრავს ბანკების შრომის ანაზღაურების სტრუქტურის სისტემას და ორგანიზებას უწევს ამ თემებზე გამოცდილების რეგულარულ გაცვლას. პროგრედიტ ბანკი პასუხისმგებელია სტანდარტების დანერგვაზე.

პროგრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების სისტემა შეესაბამება ჩვენს მდგრადი ბიზნესისა და რისკის სტრატეგიას და ხელს არ უწყობს ჩვენი თანამშრომლების მხრიდან ზედმეტი რისკების აღებას. პროგრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა შემდეგს ისახავს მიზნად:

- საჭირო სოციალური და ტექნიკური უნარების მქონე და დასაქმების მსურველი მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერების მოზიდვა და შენარჩუნება;
- მომსახურე პერსონალის წახალისება იმ პასუხისმგებლობების აღებაში, რაც აუცილებელია ბანკის საქმიანობის მართვისა და გუნდური მუშაობისთვის;
- გრძელვადიანი სამუშაო ურთიერთობების დამყარებისა და შენარჩუნების ხელშეწყობა;
- იმის უზრუნველყოფა, რომ შრომის ანაზღაურება იყოს გამჭვირვალე და სამართლიანი, რაც წახალისებს თანამშრომლებს საკუთარი მოვალეობების პროგრედიტ ბანკის კონსერვატიული რისკის პროფილის შესაბამისად შესრულებაში.

პროგრედიტ ბანკის შრომის ანაზღაურების მიდგომა მიზნად ისახავს ჩვენი მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერებისთვის გრძელვადიანი პერსპექტივის უზრუნველყოფას. გამჭვირვალე სახელფასო სტრუქტურა ფიქსირებული ხელფასით ძირითად ასპექტს წარმოადგენს ამ კონტექსტში. როგორც წესი, ხელფასი დამოკიდებული არ არის შრომის ინტენსიურობაზე. ცვალებადი ანაზღაურება მკაცრად შეზღუდულია და შრომითი ხელშეკრულება ამას არცერთ შემთხვევაში ითვალისწინებს. თანამშრომლების უმეტესობისთვის, შრომის ანაზღაურება ასახავს საშუალო საბაზრო ფასებს. მენეჯერების შემთხვევაში, ჩვენს მიერ შეთავაზებული შრომის ანაზღაურება ზოგადად ვერ შედარდება ჩვენი კონკურენტების მენეჯერთა შრომის ანაზღაურებასთან. ეს უმთავრესად გამოწვეულია

სხვა დაწესებულებებში მენეჯერებისთვის გადახდილი ხელფასების ცვალებადი ელემენტებით.

სამართლიან ხელფასთან ერთად, ჩვენ პროკრედიტის თითოეულ თანამშრომელს მრავალმხრივ ტრენინგებსა და პროფესიული შესაძლებლობების წახალისებას ვთავაზობთ. ჩვენს პროფესიული განვითარების პროგრამებში მონაწილეობის პოტენციალი მნიშვნელოვან სარგებელს წარმოადგენს ჩვენი თანამშრომლებისთვის. ძირითად და პერსპექტიულ სასწავლო (სატრენინგო) ღონისძიებებში მონაწილეობას ჩვენი თანამშრომლები შრომის ანაზღაურების საერთო თანხის მნიშვნელოვან ნაწილად აღიქმება. პროკრედიტ ბანკი მნიშვნელოვან თანხებს აბანდებს ტრენინგებში და სასწავლო (სატრენინგო) ღონისძიებებზე გაწეული ხარჯები ჯგუფის პერსონალის საერთო ხარჯების მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს. დამატებით ფაქტორებს, რომლებიც ხელს უწყობს ჩვენს თანამშრომლებსა და პროკრედიტ ბანკს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობის დამყარებას, წარმოადგენს: ჩვენს მიერ შეთავაზებული საინტერესო სამუშაო, კორიზონტალური იერარქია, დაწინაურების გამჭვირვალე შესაძლებლობები (რამდენადაც ჩვენი მენეჯმენტის წევრებს ძირითადად ბანკის ფარგლებში ირჩევენ და ნიშნავენ), მოვალეობების შესრულებაზე დამოუკიდებელი პასუხისმგებლობა, ასევე მოტივაციაზე ორიენტირებული პროფესიული სამუშაო გარემო.

15.2 შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა

მომსახურე პერსონალისა და მენეჯერებისთვის შრომის ანაზღაურების განსაზღვრისას, პროკრედიტ ბანკი იყენებს პროკრედიტ ჯგუფის სტანდარტიზებულ სახელფასო სტრუქტურას, რომელიც შედგება 22 სახელფასო დონისგან. ბანკი ხელფასის ზუსტ ოდენობას განსაზღვრავს თითოეულ ეტაპზე არსებული საბაზრო პირობების მიხედვით და თანამშრომელს ანიჭებს ერთ-ერთ სახელფასო დონეს. ეს ხორციელდება პირის თანამდებობრივი პოზიციის, მათ მიერ ნაკისრი პასუხისმგებლობების და შრომის ინტენსიურობის საფუძველზე.

პროკრედიტის სახელფასო სქემა ვრცელდება ყველა პროკრედიტ ბანკზე. ამ სახელფასო სტრუქტურის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფის ფარგლებში შედარებითი პასუხისმგებლობის მქონე თანამდებობრივი პოზიციები იგივე პრინციპების შესაბამისად ანაზღაურდეს. ეს სახელფასო სქემა განსაზღვრავს, თუ პროფესიული განვითარების რომელი პროგრამის წარმატებით დასრულების შემთხვევაში დაინიშნება თანამშრომელი სხვადასხვა პოზიციებზე. პროკრედიტ ჰოლდინგის მენეჯმენტი ყოველწლიურად გადახედავს და ამტკიცებს ჯგუფის ფარგლებში მოქმედ სახელფასო სტრუქტურას და წარუდგენს პროკრედიტ ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოს. ბანკზე მორგებული სახელფასო სქემა ანალოგიურად ექვემდებარება ყოველწლიურ გადახედვას. ბანკის დირექტორთა საბჭო განიხილავს, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს სახელფასო სქემას. პროკრედიტ ბანკის თანამშრომლებისთვის 22 სახელფასო დონიდან ერთ-ერთის მინიჭების საკითხი, ასევე,

ყოველწლიურად განიხილება თანამშრომლების შეფასებებისა და ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტის მიერ უკუკავშირის თაობაზე გამართული დისკუსიების საფუძველზე.

პროგრედიტ ბანკში თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება მოიცავს ფიქსირებულ ხელფასს. პროგრედიტ ჯგუფში შრომის ანაზღაურების ერთ-ერთი მთავარი პრინციპი ის არის, რომ ცვალებადი ანაზღაურების ელემენტები მკაცრად უნდა შეიზღუდოს. დაუშვებელია, რომ შრომითი ხელშეკრულებები ითვალისწინებდეს ცვალებადი ხელფასების გაცემას. ჩვენი რწმენით, ფიქსირებული ხელფასები მდგრადი ზრდის უზრუნველყოფის სწორ მიდგომას წარმოადგენს. ჩვენი თანამშრომლები აფასებენ შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ ჯგუფის მიდგომაში დასახულ გამჭვირვალე და გრძელვადიან პერსპექტივებს.

პროგრედიტ ბანკში მოქმედი ზემოთ წარმოდგენილი შრომის ანაზღაურების სისტემა, ასევე, ვრცელდება იმ თანამშრომლებზე, რომელთა პროფესიული საქმიანობა არსებით გავლენას ახდენს ჯგუფის რისკის პროფილზე. ჩვენი შრომის ანაზღაურების სისტემა არ ითვალისწინებს გარკვეული რისკების აღებას, რადგან ცვალებადი ანაზღაურების ელემენტები შეზღუდულია.

15.3 შრომის ანაზღაურების სქემის გავრცელება და დამტკიცება

ბანკში შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა, განსაკუთრებით კი სახელფასო სქემა, თანამშრომლებს მიეწოდება გამჭვირვალედ. პროგრედიტ ბანკის დირექტორთა საბჭო შრომის ანაზღაურების სტრუქტურის შესახებ ანგარიშს ყოველწლიურად აბარებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. ბანკში სახელფასო სქემას ამტკიცებს ბანკის მენეჯმენტი ან ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, პროგრედიტ ჰოლდინგის შესაბამის სამსახურთან დისკუსიების შემდეგ. თუმცა, მენეჯმენტს შეუძლია ეს პასუხისმგებლობა გადააბაროს ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტს. ადამიანური რესურსების მართვის კომიტეტი არის ბანკის ორგანო, რომელიც პასუხს აგებს თანამშრომლების პროფესიული განვითარების და ბანკის შრომის ანაზღაურების პრაქტიკის გადახედვის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაზე. კომიტეტი იკრიბება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ.

ბანკის დირექტორთა საბჭოს შრომის ანაზღაურების სქემას ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, პროგრედიტ ჰოლდინგის მენეჯმენტთან დისკუსიების შემდეგ.

პროგრედიტ ჰოლდინგს მართავს ProCredit General Partner AG-ის დირექტორთა საბჭო. იმის გამო, რომ შერჩეული შრომის ანაზღაურების სტრუქტურა მარტივია, ProCredit General Partner AG-ის სამეთვალყურეო საბჭომ მენეჯმენტის შრომის ანაზღაურების ოდენობის განსაზღვრაზე პასუხისმგებლობა თავად შეინარჩუნა და ამ გადაწყვეტილების მიღების უფლებამოსილება არ გადასცა შრომის ანაზღაურების კომიტეტს. განსახილველი ფინანსური წლის განმავლობაში ProCredit General Partner AG-ის ექვსწევრიანი სამეთვალყურეო საბჭო ხუთჯერ შეიკრიბა.

15.4 2017 წლის ანაზღაურება

ქვემოთ მოცემულია პროკრედიტ ბანკის ყველა იმ თანამშრომლის ანაზღაურება, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს. კერძოდ, მატერიალური რისკის ამღები პირების სია მოიცავს ბანკის მენეჯმენტს და პერსონალს მენეჯერული პასუხისმგებლობებით (დელეგირებული რეგულაციის (EU) N 604/2014 შესაბამისად).

ბანკის მენეჯმენტისა და იმ თანამშრომლების ანაზღაურება, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს, წარმოდგენილია გამიჯნულად. როგორც წესი, იმ თანამშრომლებს, რომელთა პროფესიულ საქმიანობას ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვს, მიეკუთვნებიან შემდეგი ერთეულების ხელმძღვანელები: რისკების მართვა, ფინანსები, იურიდიული, შიდა აუდიტი, შესაბამისობა, IT და ფილიალის მმართველები. მთლიანად, პერსონალის დაახლოებით 15% წარმოადგენს იმ პირებს, რომლებსაც ბანკის რისკების პროფილზე მატერიალური გავლენა აქვთ.

ფინანსური წლის განმავლობაში მინიჭებული ანაზღაურება			ლარში		
			დირექტორატი	სამეთვალყურეო საბჭო	სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირები
1	ფიქსირებული ანაზღაურება	თანამშრომელთა რაოდენობა	4		39
2		მთლიანი ფიქსირებული ანაზღაურება	612,198	0	2,336,626
3		მათ შორის: ფულადი ფორმის	610,128		2,312,221
4		მათ შორის: გადავადებული			
5		მათ შორის: აქციები და აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები			
6		მათ შორის: გადავადებული			
7		მათ შორის: სხვა ფორმის	2,070		24,405
8		მათ შორის: გადავადებული			
9	ცვალებადი ანაზღაურება	თანამშრომელთა რაოდენობა			
10		მთლიანი ცვალებადი ანაზღაურება	0	0	0
11		მათ შორის: ფულადი ფორმის			
12		მათ შორის: გადავადებული			
13		მათ შორის: აქციები და აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები			
14		მათ შორის: გადავადებული			
15		მათ შორის: სხვა ფორმის			
16		მათ შორის: გადავადებული			
17	სულ ანაზღაურება		612,198	0	2,336,626

ცხრილი 26

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები არ არიან წარმოდგენილი ზემოთ მოცემულ სიაში, რადგან ისინი ანაზღაურებას არ იღებენ პროკრედიტ ბანკისგან.

პროკრედიტ ბანკს არ გააჩნია სპეციალური ან გადავადებული ანაზღაურების პოზიციები. ბანკის მენეჯმენტის, ისევე როგორც სხვა რისკის ამღები პირები არ ფლობენ პროკრედიტ ბანკის აქციებს.